Financijska analiza poslovanja poduzeća Koestlin d.d.

Kavalin, Kristina

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:122:816881

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

University North Digital Repository

SVEUČILIŠTE SJEVER

SVEUČILIŠNI CENTAR VARAŽDIN

DIPLOMSKI RAD BROJ: 253/PE/219

FINANCIJSKA ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA KOESTLIN

Kristina Kavalin

Varaždin, ožujak 2019. godine

SVEUČILIŠTE SJEVER

SVEUČILIŠNI CENTAR VARAŽDIN

Studij Poslovna ekonomija

DIPLOMSKI RAD BROJ: 253/PE/219

FINANCIJSKA ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA KOESTLIN

Student
Kristina Kavalin, 0458/336D

Mentor:
Doc.dr.sc.Đukec Damira

Varaždin, ožujak 2019. godine

Sveučilište Sjever
Sveučilišni centar Varaždin
104. brigade 3, HR–42000 Varaždin

UNIVERSITY NORTH

Prijava diplomskog rada

Definiranje teme diplomskog rada i povjerenstva

ODJEL Odjel za ekonomiju

STUDIJ diplomski sveučilišni studij Poslovna ekonomija

PRISTUPNIK Kavalin Kristina | MATIČNI BROJ 0458/336D

DATUM 06.03.2018. | KOLEGIJ Računovodstvo za potrebe upravljanja

NASLOV RADA Financijska analiza poslovanja poduzeća Koestlin d.d.

NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU Financial analysis of Koestlin company

MENTOR doc. dr.sc.Đukec Damira | ZVANJE Docent

ČLANOVI POVJERENSTVA

1. izv. prof. dr. sc. Ante Rončević, predsjednik
2. doc. dr. sc. Darijo Čerepinko, član
3. doc. dr.sc. Đukec Damira, mentor
4. izv. prof. dr. sc. Anica Hunjet, zamj. član
5.

Zadatak diplomskog rada

BROJ 253/PE/2019

OPIS

Tema diplomskog rada obuhvaća temeljitu financijsku analizu poduzeća Koestlin.
Cilj rada je temeljito obraditi i prikazati analizu poslovanja poduzeća „Koestlin" d.d. Bjelovar s posebnim naglaskom na vertikalnu i horizontalnu analizu te analizu pokazatelja. Također će se temeljem iscrpnih podataka iz godišnjih izvješća, preuzetih sa fina.hr, moći napraviti SWOT i Benchmarking analiza, gdje će se usporediti poslovanje poduzeća iz prethodnih godina, ali i s vodećim konkurentom na tržištu – Kraš d.d. Temeljem svih podataka predložit će se smjernice za poboljšanje poslovanja poduzeća Koestlin d.d. Nadalje istraživanjem će se potvrditi ili odbaciti sljedeće hipoteze : H1: Pokazatelj likvidnosti poduzeća Koestlin pokazuje da je poduzeće likvidno.H2: Pokazatelj zaduženosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće nije zaduženo.H3: Pokazatelj aktivnosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće učinkovito upotrebljava imovinu poduzeća.H4: Pokazatelj ekonomičnosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće posluje s dobitkom.H5: Pokazatelj profitabilnosti poduzeća Koestlin pokazuje da je poduzeće ostvarilo poslovnu dobit u odnosu na ostvarene prihode, imovinu ili kapital.

REPUBLIKA HRVATSKA 5 SVEUČILIŠTE SJEVER KNJIŽNICA SVEUČILIŠTE SJEVER

ZADATAK URUČEN 12.03.2019. | POTPIS MENTORA

POPIS KORIŠTENIH KRATICA

HSFI hrvatski standard financijskog izvještavanja

ESP „ *Earninig per stock*“-Zarada po dionici

MRS Međunarodni računovodstveni standard

ISO International standard for organization;Međunarodna organinzacija za standardizaciju

HACCAP „*Hazard Analysis and Critical Control Point*“ ; sustavni preventivni pristup kojim se osigurava sigurnost hrane

IFS „*International Food Standard*“, norma za prehrambenu industriju

KOECHER Košer hrana je u skladu s standardima i propisima

BRC Globalna norma za sigurnost hrane

GS1 Globalni standard za sljedivost

GTC Skup profesionalnih standarda koji su utemeljeni na vrijednosti, održivosti i vodstva.

RSPO *„The Roundtable on Sustainable Palm Oil“* osnovan je 2004. godine s ciljem promicanja rasta i korištenja održivih proizvoda od palminog ulja putem vjerodostojnih globalnih standarda i angažmana dionika.

EBIT „*Earnings before interests“*-Zarada prije kamata i poreza

ROE „*Return on equity“* povrat od uloženog vlastitog kapitala

ROI „ *Return on investments*“ –Povrat od uloženog kapitala

ROA „*Return on assests*“- povrat od uložene imovine

DPS Dividenda po dionici

DPR Odnos isplate dividendi

P/E Odnos cijene i dobiti po dionici

PPS Tržišna cijena dionice

S *Strengths* - snaga

W *Weaknesses*- slabosti

O *Opportunities* - prilike

T *Threats* - prijetnje

I&R Istraživanje i razvoj

SADRŽAJ

1. UVOD 1
1.1. Definiranje problema istraživanja 3
1.2. Cilj rada i hipoteze 3
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja 4
1.3. Struktura rada 4
2. POJAM FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA 6
2.1. Vrste financijskih izvještaja 6
2.1.1. Bilanca 8
2.1.2. Račun dobiti i gubitka 8
2.1.3. Izvještaj o novčanom toku 9
2.1.4. Bilješke uz financijske izvještaje 9
2.2. Cilj sastavljanja financijskih izvještaja 10
3. TEMELJNI INSTRUMENTI I POSTUPCI ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA 11
3.1. Horizontalna analiza 12
3.2. Vertikalna analiza 13
3.3. Analize pomoću pokazatelja 13
3.3.1. Pokazatelji imobiliziranosti 13
3.3.2. Pokazatelji likvidnosti 14
3.3.3. Pokazatelji zaduženosti 16
3.3.4. Pokazatelji autonomije 16
3.3.5. Pokazatelji aktivnosti 17
3.3.6. Pokazatelji pokrića obaveza 19
3.3.7. Pokazatelji ekonomičnosti 20
3.3.8. Pokazatelji profitabilnosti 21
3.3.9. Pokazatelji investiranja 24
4. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA KOESTLIN 27

4.1. Horizontalna analiza Bilance 27
4.2. Vertikalna analiza Bilance 29
5. ANALIZA FINANCIJSKOG STANJA I POSLOVANJA PODUZEĆA KOESTLIN D.D. 31
5.1. PERSPEKTIVE POSLOVANJA U 2018. GODINI 35
5.1.1. NAJPOZNATIJI KOESTLIN PROIZVODI 36
5.1.2. SWOT ANALIZA KOESTLIN D.D. 37
6. BENCHMARKING 39
6.1. SWOT ANALIZA KRAŠ 41
6.2. SMJERNICE ZA POBOLJŠANJE POSLOVANJA KOESTLIN 42
7. ZAKLJUČAK 45
LITERATURA: 47
POPIS TABLICA 49
POPIS GRAFOVA 50
POPIS SLIKA 50
PRILOZI 51

PREDGOVOR

Zahvaljujem svojoj mentorici dr.sc. Đukec Damiri koja je pratila cijeli proces nastajanja diplomskog rada, te me svojim savjetima usmjeravala kako da prevladam probleme koji bi se pojavili prilikom izrade diplomskog rada. Također se zahvaljujem svim ostalim profesorima tijekom mog diplomskog studija koji su me naučili organiziranosti i upornosti, te kolegama i prijateljima koji su me usmjeravali prema naprijed kako bih uspjela položiti svoj zadnji ispit i započeti s pisanjem diplomskog rada. Od srca zahvaljujem svojoj obitelji na pruženoj potpori tijekom studija.

Temu diplomskog rada sam odabrala iz izbornog kolegija Računovodstva za potrebe upravljanja. Financijska analiza poslovanja mi je zanimljiva jer se jako puno informacija može dobiti o poslovanju bilo kojeg poduzeća već iz same bilance i računa dobiti i gubitka, a posebice ako se zađe u malo dublje analize poput vertikalne i horizontalne i analize pokazatelja. Rado bih se jednog dana zaposlila u odjelu financijskih analiza. Iako me raduje što sam uspjela položiti sve ispite i što ću uskoro diplomirati s druge strane moram priznati da mi je period studiranja jako brzo prošao i nedostajat će mi studentski dani.

SAŽETAK

Cilj rada je analizirati poslovanje poduzeća „Koestlin“ d.d., vertikalnom, horizontalnom i analizom pokazatelja, SWOT te benchmarking analizom. Istraživanjem će se potvrditi ili odbaciti sljedeće hipoteze :

H1: Pokazatelj likvidnosti poduzeća Koestlin pokazuje da je poduzeće likvidno se odbacuje. Tvrtka nije dovoljno likvidna jer nema dovoljno novčanih sredstava za pokriće svojih obaveza niti u jednoj od navedenih godina analize. S obzirom da je koeficijentom imobiliziranosti utvrđeno da je tvrtka novac potrošila na kupnju dugotrajne imovine iz vlastitih sredstava. **Smjernica br. 1:** Tvrtka bi trebala pripaziti na novčani tok što se može poboljšati različitim investicijskim projektima kako bi osigurala dovoljan iznos novca za podmirenje svih obaveza u roku.

H2: Pokazatelj zaduženosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće nije zaduženo se odbacuje. Tvrtka nije prekomjerno zadužena kreditima jer je imala dovoljno vlastitih sredstava za kupnju imovine. Tvrtka je iz zadržane dobiti podmirivala svoje obaveze i nije ulazila u veće investicije. Tvrtka bi trebala biti na oprezu sa novčanim tijekom, jer u protivnom je u opasnosti od nedostatka financijskih sredstava.

Smjernica br. 2: Pohvalno je da se tvrtka nije previše zaduživala. Tvrtka bi trebala naći balans između ulaganja novca u dugotrajnu imovinu i ulaganja u daljnji razvoj, u protivnom se smanjuje aktiva.

H3: Pokazatelj aktivnosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće učinkovito upotrebljava imovinu poduzeća se prihvaća. Koeficijent obrtaja ukupne imovine prikazuje učinkovitost uporabe ukupne imovine u ostvarivanju prihoda. Obrtaj materijalne imovine donio dobar iznos prihoda, te raste s godinama, ali ne u značajnom omjeru. **Smjernica br. 3:** Kada bi poduzeće osvojilo nova tržišta te povećala proizvodnju ostvarila bi se ekonomija razmjera.

H4: Pokazatelj ekonomičnosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće posluje s dobitkom se prihvaća. Ekonomičnost poslovanja ukazuje da su u svim promatranim razdobljima prihodi od prodaje bili veći od troškova prodaje. **Smjernica br. 4:** Ekonomijom razmjera, postiže se konkurentska prednost. Poduzeće može ulaganjem u istraživanje i razvoj plasirati novu liniju proizvoda, ili postojeću liniju obogatiti za nove okuse.

H5: Pokazatelj profitabilnosti poduzeća Koestlin pokazuje da je poduzeće ostvarilo poslovnu dobit u odnosu na ostvarene prihode, imovinu ili kapital se prihvaća. Poduzeće uspješno nadilazi sve probleme i posluje s visokom dobiti.**Smjernica br. 5:** Ulaganjem u automatiziranu proizvodnju smanjili bi se troškovi, a povećali prihodi.Tvrtka bi trebala povećati ulaganja u marketing što se uvijek pokazalo učinkovito.

Ključne riječi: financijska analiza, horizontalna, vertikalna analiza, bilanca, analiza pokazatelja, benchmarking, SWOT

SUMMARY

The purpose thesis is to analyze the business of "Koestlin" by vertical, horizontal and index analysis, SWOT and benchmarking analysis. The research will confirm or reject the following hypotheses:

H1: The company's liquidity indicator shows that the company is liquidated- is discarded. The company is not sufficiently liquid because it does not have enough funds to cover its obligations in either of the above mentioned years of analysis. The coefficient of immobilization concluded that the company spent money on buying long-term assets from its own resources**. Guideline no. 1:** The company should pay attention on cash flow which can be improved by various investment projects to ensure a sufficient amount of money to settle all liabilities within the deadline.

H2: indebtedness indicator shows that the company is not in debt- is discarded. The company was not excessively in debt because it had enough of its own funds to buy properties. The company bought all assets from its own earnings and did not enter into larger investments. But they should be cautious with the money, otherwise they can be at risk of lack of financial resources. **Guideline no. 2:** It's good that the company did not had too much of bank debt. The company should find a balance between investing cash in long-term assets and investing in further development, otherwise another risk for them is that their assets reduces.

H3: Activity indicator shows that an enterprise is effectively utilizing assets- is accepted. The total asset turnover ratio shows the efficiency in using assets to gain profit. This brought a good amount of income, and grows with years, but not in significant proportions. **Guideline no. 3**: If a company gained new markets and increased production they could lower their costs and increase profits.

H4: economic performance indicator shows that company is profitable- is accepted. Business economics suggests that sales revenues in all the observed periods were higher than the costs. **Guideline no. 4**: With incresed production they gain competitive advantage. By investing in R & D, a company may place a new line of products or enrich the existing line for new flavors.

H5: Profitability indicator shows that an enterprise has earned income in relation to earnings, assets or equity is accepted. The company successfully overcomes all the problems and operates with a high profit. **Guidline no. 5**: By improving tehnology production they would reduce costs and increase revenues. Also they should increase investments in marketing, which has always proved effective

Keywords: financial analysis, horizontal & vertical analysis, balance sheet, benchmarking, SWOT

1.1. DEFINIRANJE PROBLEMA ISTRAŽIVANJA

Problem istraživanja predstavlja specifičnost analize poslovanja horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja te analizu pokazatelja. Predmet istraživanja ovog završnog rada je analizirati trenutno stanje poduzeća Koestlin d.d. i usporediti tekuće rezultate s prethodnim, a rezultatima analize predložiti smjernice poboljšanja u odnosu na najvećeg konkurenta, Kraš d.d. Nakon horizontalne i vertikalne analize, izrađene na bazi knjigovodstvenih podataka poduzeća Koestlin d.d. od 2013. do 2017. godine donijeti će se zaključak koji će predložiti smjernice za održivi rast i dugoročno uspješno poslovanje. Istraživanje će se provesti iz detaljnih godišnjih izvještaja preuzetih sa fina.hr te ostalih novinskih članaka, jutarnji.hr i sl. kako bi se utvrdilo od kojih investicija i pothvata bi poduzeće Koestlin d.d. moglo uvelike profitirati.

1.2. CILJ RADA I HIPOTEZE

Cilj ovog rada je temeljito obraditi i prikazati analizu poslovanja poduzeća „Koestlin“ d.d. Bjelovar s posebnim naglaskom na vertikalnu i horizontalnu analizu te analizu pokazatelja. Također će se temeljem iscrpnih podataka iz godišnjih izvješća preuzetih sa fina.hr napraviti SWOT i benchmarking analiza, gdje će se usporediti poslovanje poduzeća iz prethodnih godina, ali i s vodećim konkurentom na tržištu – Kraš d.d. Cilj rada je objasniti računovodstvene postupke horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja i analize pokazatelja na praktičnom primjeru poduzeća „Koestlin“ d.d Bjelovar, ali nadasve dati kratki prikaz poslovanja naspram poslovanja Kraša te dati prijedlog smjernica poboljšanja. Podaci iz bilance i računa dobiti i gubitka će biti baza za obradu horizontalne i vertikalne analize i analize pokazatelja. Podaci za SWOT i benchmarking analizu bit će preuzeti iz detaljnih godišnjih i revizijskih izvještaja preuzetih sa rgfi.fina.hr. Prilikom izrade diplomskog rada koristit će se istraživačke hipoteze koje su postavljene u skladu s predmetom i ciljevima rada. Hipoteze su:

H1: Pokazatelj likvidnosti poduzeća Koestlin pokazuje da je poduzeće likvidno

H2: Pokazatelj zaduženosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće nije zaduženo

H3: Pokazatelj aktivnosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće učinkovito upotrebljava imovinu poduzeća

H4: Pokazatelj ekonomičnosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće posluje s dobitkom

H5: Pokazatelj profitabilnosti poduzeća Koestlin pokazuje da je poduzeće sposobno ostvariti poslovnu dobit u odnosu na ostvarene prihode, imovinu ili kapital

1.3. Izvori podataka i metode prikupljanja

Pisanje diplomskog rada zahtijevalo je razna istraživanja i analize koje se temelje na sekundarnim izvorima informacija. U teorijskom dijelu najviše se koristila stručna literatura poput knjiga i stručnih časopisa, dok su istraživanja vezana uz konkurentnost i stanje konditorskog sektora bazirana na internetskim izvorima. Analiza financijskih izvještaja i pokazatelja uspješnosti poslovanja bazira se na temeljnim financijskim izvještajima (bilanci i računu dobiti i gubitka koji su preuzeti sa rgfi.fina.hr za razdoblje 2013.-2017., a obrađena su pomoću programa Microsoft Excel koji nudi mogućnost jednostavne obrade velikog broja podataka.

Metode koje se koriste za ovaj završni rad su:

Metoda analiza - raščlanjivanjem složenih cjelina na manje dijelove, odnosno na njihove elemente. Raščlanjuju se složene pojave i procesi na njihove dijelove. Metoda sinteza - manje dijelove spaja u složenije. Metoda deskripcije - jednostavno opisivanje / prikazivanje nekih procesa, činjenica ili dr. i utvrđivanje njihovih veza, bez da se ulazi u dubinu. Metoda kompilacije - koristi rezultate tuđeg istraživanja koje će upotpuniti rad koje će autor rada korektno citirati u svom radu.

1.4. Struktura rada

Rad se sastoji od sedam poglavlja. Prvo poglavlje opisuje definiranje problema istraživanja, cilj rada i metodu rada. Drugo poglavlje opisuje vrste financijskih izvještaja (bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjeni vlasničke glavnice bilješke uz financijske izvještaje) i cilj sastavljanja financijskih izvještaja. Treće poglavlje opisuje horizontalnu analizu, vertikalnu analize, analizu pomoću pokazatelja i sustave pokazatelja te

razrađuje praktični dio izračuna svih pokazatelja (imobiliziranosti, likvidnosti, zaduženosti, ekonomičnosti).

4. poglavlje praktično razrađuje horizontalnu i vertikalnu analizu bilance. 5. poglavlje se osvrće na detaljan godišnji izvještaj iz kojeg su vidljivi svi podaci o usponima i padovima poduzeća i problemima na koje nailazi, tržištima i glavnim proizvodima. Također je temeljem tih podataka obrađena SWOT analiza. 6. poglavlje odnosi se na benchmarking analizu najvećeg domaćeg konkurenta Kraša te je u tu svrhu također izrađena SWOT analiza.

Iz benchmarking i SWOT analize proizlaze smjernice poslovanju Koestlin d.d. za poboljšanje poslovanja. Te zadnje 7. poglavlje završava zaključkom koji utvrđuje zadane hipoteze.

U praktičnom dijelu rada uz pomoć horizontalne i vertikalne analize bilance i računa dobiti i gubitka iz 2014.-2017., analizirat će se poslovanje, a iz SWOT i benchmarking analize detektirati problemi i na kraju kroz sažetak i zaključak predložiti smjernice za uspješno poslovanje društva „Koestlin“ d.d. Bjelovar. Diplomski rad dodatno je upotpunjen prilozima i tablicama radi boljeg pregleda i razumijevanja obrađene tematike.

2. POJAM FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijska izvješća su završni cilj cjelokupnog računovodstvenog sustava. „Računovodstveni sustav, kao najznačajniji dio informacijskog sustava poduzeća, može se opisati kao proces prikupljanja financijskih podataka, njihova procesiranja, tj. obrade i sastavljanja računovodstvenih informacija (Mamić, Sačer, Žager, Lajoš, Ježovita, Sever Mališ, 2017., str. 36.), a kao rezultat toga nastaju financijski izvještaji. Njihov je cilj „informiranje zainteresiranih korisnika o financijskom položaju poduzeća kao i o uspješnosti poslovanja. Informirati korisnike znači prezentirati im sve relevantne i istovremeno pouzdane računovodstvene informacije u obliku i sadržaju prepoznatljivom i razumljivom osobama kojima su namijenjene. (Žager, Žager, 1999., str. 33.)

Prema Zakonu o računovodstvu (Javorović 2015.,str.101-111.), financijski izvještaji trebaju fer i istinito prezentirati financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove poduzetnika. Fer prezentacija zahtijeva vjerno predočavanje učinaka transakcija i drugih poslovnih događaja, a u skladu s kriterijima priznavanja imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda. (Skupina autora, 2008., str. 35.) Financijski izvještaji prvenstveno su namijenjeni vanjskim korisnicima poduzeća, no oni daju informacije i unutarnjim korisnicima. (Dečman N.,2012., str.446.-447.)

Za iskorištavanje podataka koje nam daju financijski izvještaji važno je znati analizirati te podatke i od njih dobiti potrebne informacije. Prema tome „analiza financijskih izvještaja može se opisati kao proces primjene različitih analitičkih sredstava i tehnika pomoću kojih se podaci iz financijskih izvještaja pretvaraju u upotrebljive informacije relevantne za upravljanje. (Žager, Žager, 1999. str. 156.) Podaci nam trebaju kako bi ih iskoristili za daljnje poslovanje i uvidjeli gdje griješimo, gdje smo dobri, koje su stavke porasle, a koje se smanjile te trebamo utvrditi razloge za nastanak istih.

2.1. VRSTE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji (Žager, 2008. str. 91.) su poslovni dokumenti kojima poduzeća daje informacije o rezultatima poduzetih poslovnih transakcija osobama i organizacijama izvan poduzeća, te korisnicima unutar poduzeća. Sastavljaju se na temelju knjigovodstvenih podataka. Financijski izvještaji (Žager L.,1996.,str.135.-139.) moraju svim korisnicima osigurati informacije iz kojih će biti u stanju procijeniti iznos, vrijeme i izvjesnost potencijalnih novčanih primitaka,

odnosno ocijeniti financijski položaj, profitabilnost i budući prosperitet poduzeća. Financijski izvještaji su konačni proizvod računovodstva, a namijenjeni su unutarnjim i vanjskim korisnicima. Spomenuti financijski izvještaji su u prvom redu namijenjeni vanjskim korisnicima, odnosno eksterno orijentirano računovodstvo. Među vanjskim korisnicima financijskih izvještaja nalaze se: sadašnji i potencijalni ulagači, kreditori, vlada, kupci, zaposlenici, dobavljači i ostali vjerovnici, burze, profesionalne institucije, stručne udruge i tome slično. Oni se koriste financijskim izvještajima kako bi zadovoljili svoje različite potrebe za informacijama.

Financijski izvještaji trebaju fer i istinito prezentirati financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove poduzetnika. Fer prezentacija zahtjeva vjerno predočavanje učinka transakcije i drugih poslovnih događaja, a u skladu s kriterijima priznavanje imovine, obveze, kapitala, prihoda i rashoda.

Analiza financijskih izvještaja (Baica, 2003., str. 56.) je dio poslovne analize, provodi se sa svrhom upoznavanja ekonomske i financijske snage i mogućih perspektiva u položaju poduzeća. Osnovne su podloge te analize:

- Bilanca kao prikaz imovine, kapitala i obveza poduzeća na određeni dan
- Račun dobit i gubitka kao prikaz prihoda, rashoda i financijskog rezultata
- Izvještaj o sveobuhvatnoj dobit koji obuhvaća i izravne promjene kapitala koji nisu prikazane u računu dobiti i gubitka
- Izvještaj o novčanom toku kao prikaz primitaka, izdataka i njihove razlike za određeno razdoblje
- Izvještaj o promjenama vlasničke glavnice koji prikazuju povećanje i smanjenja vlastitog kapitala tijekom obračunskog razdoblja te bilješke uz financijska izvješća koje predstavljaju razradu i dopunu podataka bilance, računa dobiti i gubitka te izvještaja o promjeni kapitala.

Svi ti izvještaji međusobno su povezani. Neki su statičkog karaktera (bilanca) jer prikazuju situaciju u određenoj točki vremena, dok su drugi dinamičkog karaktera (račun dobitka i gubitka) jer pokazuju promjene ekonomskih kategorija u određenom razdoblju.

2.1.1. Bilanca

Bilanca- izvještaj o financijskom položaju (Detrico, Florence Fabijanec, 2005., str. 45.) je sustavni pregled imovine, kapitala i obveza gospodarskog subjekta na određeni datum, najčešće na datum završetka fiskalne godine. Može se sagledati financijski sastav, likvidnost, solventnost kao i sposobnost poduzetnika da se prilagodi promjenama koje nastaju u njegovom okruženju iz podataka koji se prikazuju u bilanci.

Računovodstvenim jezikom imovina se naziva AKTIVA, a izvori imovine se nazivaju PASIVA. Bilanca, dakle, predstavlja računovodstveni prikaz stanja i struktura imovine i njenih izvora promatranog subjekta u određenom trenutku.

AKTIVA = PASIVA

IMOVINA= KAPITAL + OBVEZE

Međutim, podatke iz bilance treba koristiti imajući na umu da su podaci temeljeni prvenstveno na povijesnim troškovima, a ne tržišnim vrijednostima, te stoga daju i samo opću procjenu vrijednosti tvrtke. Bilanca je jedan od šest financijskih izvještaja koje obvezno godišnje sastavljaju trgovačka društva.

2.1.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka (Aljinović, Barać, 2006., str. 6.) jedno je od temeljnih financijskih izvješća koje ima značenje iskazivanja profitabilnosti poslovanja trgovačkog društva potkraj obračunskog razdoblja i pokazuje uspješnost poslovanja društva u određenom razdoblju. Račun dobiti i gubitka se sastoji od prihoda, rashoda, dobiti i gubitka ostvarenog tijekom određenog obračunskog razdoblja. Ovi se izvještaji moraju pripremati na godišnjoj razini, međutim, za interne potrebe često se izrađuju i mjesečno, neke stavke čak i tjedno ili dnevno. Priprema se za proteklo razdoblje, ali i projicira za buduće. Stavke računa dobiti i gubitka, one koje su bile planirane, uspoređuju se s onima koji su onda i ostvareni, tako da se razlike analiziraju i nakon toga se poduzimaju korektivne akcije.

2.1.3. Izvještaj o novčanom toku

Izvještaj o novčanom toku (Delić, 2014., str. 2.) sastavni je dio temeljnih financijskih izvještaja koji predstavljaju priljeve i odljeve novca i novčanih ekvivalenata. Sastavljaju ga srednji i veliki poduzetnici, dok su njegova struktura i sadržaj propisani. Iz tih razloga potrebno je sastavljati izvještaj koji govori o izvorima i uporabi novca i koji omogućuje utvrđivanje viška raspoloživih, odnosno nedostatnih novčanih sredstava. Na temelju izvještaja o novčanom toku (Hrvoje P.,Mićin M.,2016.str.224.-241.) moguće je ocijeniti likvidnost pojedinog društva. Također se informira o tome kako društvo stječe te koristi novac, što pomaže kod razumijevanja poslovne uspješnosti različitih društava. Izvještaj o novčanom toku se sastoji od triju dijelova:

1. Poslovne aktivnosti – glavne aktivnosti poduzeća koje stvaraju prihod i koje u osnovi imaju najznačajniji utjecaj na financijski rezultat poduzeća, dobit ili gubitak.
2. Investicijske (ulagateljske) aktivnosti – prikazuju primitke od učinjenih investicija i izdatke za nabavu dugotrajnih (Vela, 2015. str. 57.) resursa koji su namijenjeni ostvarenju budućeg dobitka.
3. Financijske aktivnosti – uključuju transakcije trgovačkog društva s njegovim vlasnicima i (Belak, 2006., str. 58.) transakcije s kreditorima koji posuđuje novac. Financijske aktivnosti uključuju posudbe i vraćanje kratkoročnih i dugoročnih dugova.

2.1.4. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke (Koestlin Revizorsko izvješće, 2017. str. 28.-71.) predstavljaju jedan od pet godišnjih financijskih izvještaja. One dodatno pojašnjavaju strukturu, vrijednost i obilježja nekih pozicija u tim izvještajima. To su sve one informacije koje se ne vide direktno iz temeljnih izvještaja. Obvezni su ih sastaviti svi poduzetnici, pa tako i oni klasificirani kao mali i mikro.

Bilješke nemaju propisan sadržaj i oblik te ih svaki poduzetnik sastavlja sukladno svojim potrebama. U bilješkama trebaju biti prikazane značajnije primijenjene računovodstvene politike, a sve s ciljem boljeg razumijevanja ostalih financijskih izvještaja. Svrha bilješki je korisnicima

financijskih izvještaja pružiti dodatne i dopunske informacije, a koje im mogu pomoći u boljem razumijevanju financijskih izvještaja.

2.2. Cilj sastavljanja financijskih izvještaja

Cilj financijskih izvještaja opće namjene je pružiti informacije o financijskom položaju, financijskoj uspješnosti i novčanim tokovima poslovnog subjekta koje su korisne širokom krugu korisnika u donošenju ekonomskih odluka.

Da bi financijski izvještaji ispunili tako važne zadaće i ostvarili postavljene ciljeve, moraju udovoljiti kvalitetnim obilježjima kao što su razumljivost, važnost, pouzdanost i usporedivost.

Financijski izvještaji trebaju biti usuglašeni sa zahtjevima HSFI-a i MSFI-a. Sadržavaju podatke za tekuću i prethodnu godinu, pri čemu podaci za prethodnu trebaju biti usporedivi s podacima za tekuću godinu.

Pri sastavljanju financijskih izvještaja treba pripaziti jer svaki izvještaj sadrži informacije koje se razlikuju od ostalih, niti jedna informacija ne služi samo jednoj svrsi, niti može pružiti sve informacije potrebne određenom korisniku. Financijski izvještaji neće pružiti korisniku konkretne informacije iz kojih se može donijeti neka ekonomska odluka i ne daju nefinancijske informacije. Ti izvještaji, međutim, pružaju vjerodostojnu sliku financijskog učinka dotičnog subjekta iz prošlih obračunskih razdoblja.

3. TEMELJNI INSTRUMENTI I POSTUPCI ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Analiza financijskih izvještaja (Lajoš, 2017., str.75.) osim analize povijesnih podataka teži i budućnosti, osobito naglašavanju onih dijelova poslovanja koji su usmjereni prema sigurnosti i uspješnosti poslovanja. Prilikom pružanja potrebnih informacija donositeljima odluka naglasak moramo dati na pravovremenost potrebne informacije, dok se manje treba staviti naglasak na preciznost. Velika preciznost pruženih informacija iziskuje mnogo vremena što može dovesti do kašnjenja s pružanjem pravovremene informacije. Zakašnjela informacija nije upotrebljiva za upravljanje.

Prilikom analize financijskih izvještaja koriste se sljedeća analitička sredstva i postupci:

- usporedivi financijski izvještaji koji omogućuju praćenje promjena kroz više obračunskih razdoblja
- praćenje promjena pomoću raznih indeksa (verižnih i baznih)
- strukturni financijski izvještaji
- analiza pomoću pokazatelja
- specijalne analize (analiza točke pokrića, predviđanje novčanog tijeka, analize promjene bruto marža)

Osim analize unutar poduzeća dobro je napraviti i usporednu analizu konkurencije te vidjeti kako naše poduzeće posluje u odnosu na druge te se usporediti s prosjekom grane u kojoj poslujemo.

Analiza financijskih izvještaja prethodi procesu planiranja koji je sastavni dio upravljanja. Dobar plan treba uvažavati dobre osobine poduzeća, ali i njegove slabosti. Upravo analiza financijskih izvještaja će nam pomoći da prepoznamo te osobine i iskoristimo ih, te da nam ukaže na slabosti kako bi ih mogli korigirati. Analiza financijskih izvještaja nije jedina analiza koja će nam osigurati informacije za kvalitetno donošenje poslovnih odluka. Naime ona će nam osigurati financijske informacije za donošenje odluka, ali te informacije nisu sveobuhvatne za cjelovitu analizu poslovanja poduzeća.

Analizu osim visokog menadžmenta koriste i drugi korisnici, osobito kreditori, vlasnici, menedžeri, revizori te ostale interesne skupine. Svakog od navedenih korisnika zanimaju specifične informacije. Tako npr. kreditora zanimaju informacije o likvidnosti i zaduženosti poduzeća, vlasnika zanimaju dugoročna profitabilnost i sigurnost poslovanja itd.

Instrumente i postupke analize financijskih izvještaja možemo podijeliti na usporedive financijske izvještaje, strukturne financijske izvještaje i pokazatelj financijske analize. Usporedivi financijski izvještaji koriste se prilikom horizontalne analize, strukturni izvještaji za vertikalnu analizu, dok pokazatelji financijske analize koriste se kao pojedinačni pokazatelj.

3.1. Horizontalna analiza

Horizontalna analiza je analiza financijskih izvještaja koja omogućava uspoređivanje podataka kroz dulje vremensko razdoblje da bi se otkrile tendencije i dinamika promjena u apsolutnim i relativnim iznosima osnovnih financijskih izvještaja pozicija u tekućem razdoblju (Aljinović ,Barać, 2006/7., str. 15.) u odnosu na ono u prethodnoj godini.

Najčešće se za prikaz dinamike koristi indeks i to bazni. Izabere se jedna godina da bude kao baza, a podaci iz ostalih godina se prikazuju u postotku u odnosu na baznu godinu, što je izuzetno lako interpretirati i preko čega se dobiju vrlo zahvalni pokazatelji. Osim baznih indeksa mogu se koristiti i verižni indeksi u slučaju kad se analizira više od dva razdoblja.

Horizontalna analiza kao varijacija je analiza trendova, kod koje se postoci promjene izračunavaju za nekoliko uzastopnih godina, umjesto za dvije godine. Znači da će se uz pomoć ove analize omogućiti uvid u način poslovanja. Na duži vremenski period i tako biti u stanju prikazati osnovne promjene.

Najveći problemi horizontalne analize jesu: inflacija, promjene obračunskog sustava kod izrade i predočenja izvješća, promjene u politici bilanciranja i sve ostale promjene koje izvješća čine neusporedivim. Kada se događaju takvi slučajevi onda se izvješća moraju uskladiti prije uspoređivanja. Ako nije moguće, treba uskladiti samo bitne stavke ili bitne pokazatelje te ih onda usporediti.

3.2. Vertikalna analiza

Vertikalnom analizom (Bolfek, Stanić, Knežević, 2012., str.1.-12.) se najčešće uspoređuju financijski podaci (pozicija financijskih izvještaja) u jednoj godini. Za to su potrebne podloge koje omogućuju uvid u strukturu financijskih izvještaja. Uobičajeno se kod bilance aktiva i pasiva izjednačavaju sa 100, što znači da se pojedine pozicije bilance izračunavaju kao postotak od ukupne aktive ili pasive. Prikazuje se postotni udjel svake stavke financijskog izvještaja odnosu na odgovarajući zbroj. Kod izvještaja o dobiti uobičajeno se neto prodaja izjednačava sa 100, što znači da se pojedine pozicije izvještaja o dobiti izračunavaju kao postotak od neto prodaje.

3.3. Analize pomoću pokazatelja

Pokazatelj je racionalni broj koji se dobije kada se jedna ekonomska veličina stavlja u odnos s drugom ekonomskom veličinom. Pokazatelj obično promatramo kao nosioce informacija koje su potrebne za upravljanje poslovanjem i razvojem poduzeća. Pokazatelji se formiraju i računaju upravo zbog toga da bi stvorila informacijska podloga potrebna za donošenje određenih odluka. Ovisi od toga koje se odluke donose naglašava se važnost pojedinih vrsta pokazatelja.

Razlikuje se nekoliko financijskih pokazatelja (Gabrić D.2018.,str.9.-36.):

Pokazatelji likvidnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji aktivnosti, pokazatelji ekonomičnosti, pokazatelji profitabilnosti, pokazatelji investiranja. (Liović , 2018., str. 1-50.)

Dobro upravljanje podrazumijeva da su u poslovanju zadovoljena dva kriterija, i to:

kriteriji sigurnosti (Belak, 1995., str. 85.) likvidnosti, zaduženosti i aktivnosti kriterij uspješnosti - aktivnosti, ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja.

3.3.1. Pokazatelji imobiliziranosti

Temeljna je pretpostavka dugoročnog ravnotežnog financijskog stanja da dugotrajna imovina bude financirana glavnicom, odnosno kada to nije moguće, to svakako treba postići dijelom dugoročnih obveza odnosno dugoročnih rezerviranja. U skupini pokazatelja imobiliziranosti imat ćemo:

- **koeficijent imobiliziranost glavnice** = glavnica / dugotrajna imovina
- **koeficijent imobiliziranosti glavnice – dugoročne obveze – dugoročna rezerviranja** = glavnica + dugoročne obveze / dugotrajna imovina

Iz tablice 1.3. (Koestlin Godišnje izvješće, 2017., str. 17.) vidljivo je da je koeficijent imobiliziranosti glavnice u 2013. iznosi 1,45; 2014. 1,59; 2015. 1,62; 2016. 1,63 te u 2017. 1,11. Vidno se koeficijent povećavao kroz godine i ostao na razini najvećeg pokazatelja do 2016. god., a zatim se u 2017. smanjio. Može se zaključiti da je poduzetnik financirao dugotrajnu imovinu iz vlastitih sredstava, kapitala. Što je dokaz da nije bilo potrebno kreditno zadužiti poslovanje sve do kraja 2016., dok u 2017. taj koeficijent pokazuje da je poduzetnik ušao u kredite.

Koeficijent imobiliziranosti glavnice, dugoročnih obaveza i rezerviranja, je također rastao sa 1,79 u 2013. na 1,83 u 2014., 1,92 u 2015. te na 1,90 u 2016., ali opet u 2017. je nešto manji. Što pokazuje da je s vremenom rastao kapital i imovina. Obaveze ne rastu značajno, ne zauzimaju značajno mjesto u odnosu na vrijednost kapitala i vrijednosti dugotrajne imovine sve do kraja 2016., ali zbog gore navedenog kredita obveze imaju nešto veću ulogu te se zbog toga koeficijent umanjio. Zaključno, politika tvrtke je povećati dobit te istu zadržati s ciljem povećanja dugotrajne imovine.

Tablica 1.3. Pokazatelj imobiliziranosti

POKAZATELJI IMOBILIZIRANOSTI					
*koef. imobiliziranost glavnice = glavnica / dugotrajna imovina					
	2013	2014	2015	2016	2017
A) KAPITAL I REZERVE	115.772.140,00	120.448.863,00	129.752.674,00	134.819.442,00	135.798.120,00
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	79.865.621,00	75.970.633,00	80.026.752,00	82.954.686,00	122.520.399,00
KOEF.IMOBILIZIRANOSTI GLAVNICE	1,45	1,59	1,62	1,63	1,11
*koef. imobiliziranosti glavnice - dugoročnih obveza – dugoročnih rezerviranja = glavnica + dugoročne obveze / dugotrajna imovina					
	2013	2014	2015	2016	2017
A) KAPITAL I REZERVE	115.772.140,00	120.448.863,00	129.752.674,00	134.819.442,00	135.798.120,00
C) DUGOROČNE OBVEZE	27.479.364,00	18.227.558,00	23.587.500,00	22.599.097,00	13.645.561,00
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	79.865.621,00	75.970.633,00	80.026.752,00	82.954.686,00	122.520.399,00
koef. imobiliziranosti glavnice - dugoročnih obveza – dugoročnih rezerviranja	1,79	1,83	1,92	1,90	1,22

Izvor: Obrada autorice

3.3.2. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti pokazuju sposobnost poduzeća da u roku podmiri svoje kratkoročne obveze. Pojam likvidnost označava brze transformacije nenovčanih oblika imovine u novac i

općenito predstavlja sposobnost nesmetanog odvijanja poslovnog procesa i podmirivanje obveza. Najčešći pokazatelji likvidnosti su:

- ❖ koeficijent trenutne likvidnosti, ubrzane, tekuće likvidnosti, financijske stabilnosti.

Iz tablice 2.3. (Koestlin Godišnje izvješće, 2017. str.17.) je vidljivo da je koeficijent promptne likvidnosti porastao tek u 2015. (0,66) i 2016. (0,92), ali ne dovoljno jer isti koeficijent mora biti min. 1 ili veći. Iz čega zaključujemo da tvrtka nije dovoljno likvidna jer nema dovoljno novčanih sredstava za pokriće svojih obaveza niti u jednoj od navedenih godina analize. S obzirom na to da smo koeficijent imobiliziranosti utvrdili da je tvrtka novac potrošila na kupnju dugotrajne imovine iz vlastitih sredstava. Koeficijent ubrzane likvidnosti je veći od 1 u svim godinama analize te je čak u 2016. blizu 2; (1,97). Gledajući na ove pokazatelje tvrtka može u vrlo kratkom roku osigurati određenu količinu novca za pokriće kratkoročnih obaveza. Koeficijent tekuće likvidnosti je tek u 2015. i 2016. veći od 2 dok je u ostalim godinama manji. Što govori da u tom periodu tvrtka na vrijeme pokriva svoje obveze. Temeljem ove analize možemo utvrditi; H1: Pokazatelj likvidnosti poduzeća Koestlin pokazuje da je poduzeće likvidno se odbacuje.

Tablica 2.3. Pokazatelj likvidnosti

POKAZATELJ LIKVIDNOSTI

***koeficijent promptne likvidnosti = (Novac + kratkoročni vrijed.papiri) / kratkoročne obveze (veći od 1)**

	2013	2014	2015	2016	2017
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	1.423.124,00	678.147,00	728.811,00	552.295,00	2.753.551,00
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	38.738.382,00	37.839.291,00	38.530.426,00	46.655.195,00	5.306.539,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	75.782.523,00	72.362.399,00	59.648.781,00	51.394.684,00	13.645.561,00
KOEF.PROMPTNE LIKVIDNOSTI	0,53	0,53	0,66	0,92	0,59

***koeficijent ubrzane likvidnosti = (Kratkotrajna imovina – zalihe) / Kratkoročne obveze (veći od 1)**

	2013	2014	2015	2016	2017
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	136.880.872,00	135.113.525,00	131.257.731,00	124.049.528,00	79.573.795,00
I. ZALIHE	29.079.513,00	21.809.759,00	26.080.916,00	22.771.927,00	20.570.886,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	75.782.523,00	72.362.399,00	59.648.781,00	51.394.684,00	54.003.833,00
KOEF.UBRZANE LIKVIDNOSTI	1,42	1,57	1,76	1,97	1,09

***koeficijent tekuće likvidnosti = Kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze (veći od 2)**

	2013	2014	2015	2016	2017
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	136.880.872,00	135.113.525,00	131.257.731,00	124.049.528,00	79.573.795,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	75.782.523,00	72.362.399,00	59.648.781,00	51.394.684,00	54.003.833,00
KOEF.TEKUĆE LIKVIDNOSTI	1,81	1,87	2,20	2,41	1,47

Izvor: Obrada autorice

3.3.3. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti (Koestlin Godišnje izvješće, 2017., str. 17.-24.) mjere stupanj zaduženosti poduzeća. Oni mjere koliko se poduzeće financira od tuđih sredstava, odnosno koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala. Najznačajniji pokazatelji zaduženosti (Ježovita A.,Lajoš Ž.,2014.str.1.-22.) su: Koeficijent zaduženosti aktive, glavnice. Iz navedenih faktora vidno je da tvrtka nije prekomjerno zadužena kreditima jer je imala dovoljno vlastitih sredstava za kupnju dugoročne i kratkoročne imovine. Iz faktora zaduženosti glavnice tendencija je smanjenja obaveza, a povećanja kapitala. Iz čega je vidno da je tvrtka iz zadržane dobiti podmirivala svoje obaveze i nije ulazila u veće investicije iznad visine kapitala. Iako prema bilančnoj stavki VI. novac u banci i blagajni je u opadajućem nizu u periodu od 2014.-2016. za razliku od 2013. kad je taj iznos bio 1.423.124,00 kn, tvrtka bi trebala biti na oprezu sa novčanim tokom, jer u protivnom je u opasnosti od nedostatka financijskih sredstava.

Tablica 3.3. Pokazatelj zaduženosti

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI					
*koeficijent zaduženosti aktive = obveze / aktiva					
	2013	2014	2015	2016	2017
C) DUGOROČNE OBVEZE	27.479.364,00	18.227.558,00	23.587.500,00	22.599.097,00	13.645.561,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	75.782.523,00	72.362.399,00	59.648.781,00	51.394.684,00	54.003.833,00
E) UKUPNO AKTIVA	**219.181.888,00**	**212.370.134,00**	**213.500.360,00**	**209.106.165,00**	**203.692.363,00**
KOEF.ZADUŽENOSTI	0,47	0,43	0,39	0,35	0,33
*koeficijent zaduženosti glavnice = obveze / glavnica					
	2013	2014	2015	2016	2017
C) DUGOROČNE OBVEZE	27.479.364,00	18.227.558,00	23.587.500,00	22.599.097,00	13.645.561,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	75.782.523,00	72.362.399,00	59.648.781,00	51.394.684,00	54.003.833,00
A) KAPITAL I REZERVE	115.772.140,00	120.448.863,00	129.752.674,00	134.819.442,00	135.798.120,00
KOEF.ZADUŽENOSTI GLAVNICE	0,89	0,75	0,64	0,55	0,50

Izvor: Obrada autorice

3.3.4. Pokazatelji autonomije

Ovi pokazatelji izražavaju udio glavnice u pokriću ukupne aktive odnosno ukupnih obveza. Po potrebi mogu se utvrditi i drugi pokazatelji. Iz ove skupine mogu se navesti:

- **koeficijent autonomije aktive = glavnica / aktiva**

- **koeficijent autonomije poduzeća = glavnica / obveze**

Iz dolje niže navedene tablice dolazimo do zaključka da se imovina smanjivala kroz analizirane godine, a razina kapitala povećavala što je dokaz da su se smanjivale obaveze. Cilj tvrtke je bio smanjiti obaveze i zadržati postojeću razinu imovine, a povećati kapital. Koeficijent autonomije raste s godinama analize, ali je kapital u pokriću s obavezama.

Tablica 4.3. Pokazatelj autonomije

POKAZATELJ AUTONOMIJE					
*koeficijent autonomije aktive = glavnica / aktiva					
	2013	2014	2015	2016	2017
A) KAPITAL I REZERVE	115.772.140,00	120.448.863,00	129.752.674,00	134.819.442,00	135.798.120,00
E) UKUPNO AKTIVA	219.181.888,00	212.370.134,00	213.500.360,00	209.106.165,00	203.692.363,00
KOEF.AUTONOMIJE	0,53	0,57	0,61	0,64	0,67
*koeficijent autonomije poduzeća = glavnica / obveze					
	2013	2014	2015	2016	2017
A) KAPITAL I REZERVE	115.772.140,00	120.448.863,00	129.752.674,00	134.819.442,00	135.798.120,00
C) DUGOROČNE OBVEZE	27.479.364,00	18.227.558,00	23.587.500,00	22.599.097,00	13.645.561,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	75.782.523,00	72.362.399,00	59.648.781,00	51.394.684,00	54.003.833,00
KOEF.AUTONOMIJE	1,12	1,33	1,56	1,82	2,01

Izvor: Obrada autorice

3.3.5. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti nazivaju se i **koeficijenti obrtaja**. Računaju se na temelju odnosa prometa i prosječnog stanja, te ukazuju na brzinu pretvaranja imovine u novac. Pokazatelj aktivnosti može se raditi i za svaki pojedinačni dio aktive odvojeno. U poslovnom procesu oni upućuju na brzinu cirkulacije imovine, a iskazuju se kroz koeficijent koji govori koliko jedna novčana jedinica stvara novčanih jedinica prihoda. Poželjno za koeficijent obrtaja je da obrtaj budi što brži, a trajanje naplate što kraće.

Koeficijent obrtaja ukupne imovine (Koestlin Godišnje izvješće, 2017., str. 17.-24.) iz prikazane tablice prikazuje učinkovitost uporabe ukupne imovine u ostvarivanju prihoda. Iz podataka je vidljivo da je obrtaj materijalne imovine donio dobar iznos prihoda dva, tri puta veći u odnosu na iznos materijalne imovine te u ovom slučaju raste s godinama, ali ne u značajnom omjeru.

Koeficijent obrtaja neto imovine manji od prethodnog koeficijent, ali svejedno iznos ostvarenog prihoda pokriva iznos neto imovine. Koeficijent obrtaja ukupne imovine daje sličan zaključak.

Koeficijent obrtaja potraživanja pokazuje koliko novčanih jedinica prodaje može ostvariti jednom kunom uloženih u potraživanje. U promatranom razdoblju potraživanja su se cca 2,5 puta pretvorile u prihode. Iz čega je vidno da iznos potraživanja nije velik u odnos na ukupne prihode od prodaje. Koeficijent razdoblja naplate se kreće u rasponu od 0,29 - 0,43. Što znači da još nije naplativo 30 %, ne očekuju se da veći omjer nenaplativosti. Temeljem prethodnih izračuna H3: Pokazatelj aktivnosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće učinkovito upotrebljava imovinu poduzeća se prihvaća.

Tablica 5.3. Pokazatelj obrtaja imovine

POKAZATELJ OBRTAJA IMOVINE

*Koeficijent obrtaja materijalne imovine =Prihodi od prodaje ili dobit/Materijalna imovina

	2013	2014	2015	2016	2017
1. Prihodi od prodaje	175.035.523	171.956.862	169.259.641	183.422.158,00	189.421.633,00
II. MATERIJALNA IMOVINA	62.865.904,00	58.558.308,00	61.035.195,00	62.425.208,00	61.659.554,00
POKAZATELJ OBRTAJA IMOVINE	2,78	2,94	2,77	2,94	3,07

*Koeficijent obrtaja neto imovine=Prihodi od prodaje ili dobit/Neto imovina

	2013	2014	2015	2016	2017
1. Prihodi od prodaje	175.035.523	171.956.862	169.259.641	183.422.158,00	189.421.633,00
C) DUGOROČNE OBVEZE	27.479.364,00	18.227.558,00	23.587.500,00	22.599.097,00	13.645.561,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	75.782.523,00	72.362.399,00	59.648.781,00	51.394.684,00	54.003.833,00
E) UKUPNO AKTIVA	219.181.888,00	212.370.134,00	213.500.360,00	209.106.165,00	203.692.363,00
	103.261.887,00	90.589.957,00	83.236.281,00	73.993.781,00	67.649.394,00
neto imovina	115.920.001,00	121.780.177,00	130.264.079,00	135.112.384,00	136.042.969,00
KOEF.OBRTAJA NETO IMOVINE	1,51	1,41	1,30	1,36	1,39

* Koeficijent obrtaja ukupne imovine=Prihodi od prodaje ili dobit/Ukupna imovina

	2013	2014	2015	2016	2017
1. Prihodi od prodaje	175.035.523	171.956.862	169.259.641	183.422.158,00	189.421.633,00
E) UKUPNO AKTIVA	219.181.888,00	212.370.134,00	213.500.360,00	209.106.165,00	203.692.363,00
KOEF.OBRTAJA UK.IMOVINE	0,80	0,81	0,79	0,88	0,93

*Koeficijent obrtaja potraživanja =Prihodi od prodaje/Saldo potraživanja

	2013	2014	2015	2016	2017
1. Prihodi od prodaje	175.035.523	171.956.862	169.259.641	183.422.158,00	189.421.633,00
II. POTRAŽIVANJA	67.639.853,00	74.786.328,00	65.917.578,00	54.070.111,00	50.942.819,00
KOEF.OBRTAJA POTRAŽIVANJA	2,59	2,30	2,57	3,39	3,72

*Razdoblje naplate potraživanja=Saldo potraživanja/prihodi od prodaje

	2013	2014	2015	2016	2017
II. POTRAŽIVANJA	67.639.853,00	74.786.328,00	65.917.578,00	54.070.111,00	50.942.819,00
1. Prihodi od prodaje	175.035.523	171.956.862	169.259.641	183.422.158,00	189.421.633,00
RAZDOBLJE NAPLATE POTRAŽIVANJA	0,39	0,43	0,39	0,29	0,27

Izvor: Obrada autorice

3.3.6. Pokazatelji pokrića obaveza

Ovi su pokazatelji u teoriji također poznati i kao pokazatelji solventnosti u situaciji likvidacije poduzeća. Utvrđenim koeficijentom izražava se stupanj pokrića obveza. (Solventnost se smatra i sposobnost plaćanja svih obveza u roku njihova dospijeća). Ti pokazatelji jesu:

Koeficijent pokrića obveze imovinom (Koestlin Godišnje izvješće, 2017., str. 17.-24.): Omjer aktivne tj. imovine je veći od iznosa obaveza jer je poduzeće solventno tj. iz vlastitih sredstava ulazi u investicije bez kredita. Koeficijent pokrića obveze glavnicom: Upisani kapital i zadržana dobit što zajedno čini glavnicu su veći od stvorenih obaveza prema potrebi tvrtka može podmiriti iz glavnice svoje obaveze. Koeficijent pokrića dugotrajnom imovinom: Iz podataka je vidljivo da se ne mogu ukupne obaveze podmiriti, ali mogu djelomično. Koeficijent potražnog obveznog odnosa govori da su potraživanja veća od obaveza prema dobavljačima.

Tablica 6.3. Pokazatelj pokrića obveza

POKAZATELJ POKRIĆA OBAVEZA					
Koeficijent pokrića obveze imovinom=imovina/obveze					
	2013	2014	2015	2016	2017
E) UKUPNO AKTIVA	75.782.523,00	212.370.134,00	213.500.360,00	209.106.165,00	203.692.363,00
C) DUGOROČNE OBVEZE	27.479.364,00	18.227.558,00	23.587.500,00	22.599.097,00	13.645.561,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	75.782.523,00	72.362.399,00	59.648.781,00	51.394.684,00	54.003.833,00
KOEF.POKRIĆA OBVEZE IMOVINOM	0,73	2,34	2,56	2,83	3,01
*Koeficijent pokrića obveze glavnicom=Glavnica/obveze					
	2013	2014	2015	2016	2017
A) KAPITAL I REZERVE	115.772.140,00	120.448.863,00	129.752.674,00	134.819.442,00	135.798.120,00
C) DUGOROČNE OBVEZE	27.479.364,00	18.227.558,00	23.587.500,00	22.599.097,00	13.645.561,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	75.782.523,00	72.362.399,00	59.648.781,00	51.394.684,00	54.003.833,00
KOEF.POKRIĆA OBVEZE GLAVNICOM	1,12	1,33	1,56	1,82	2,01

*Koeficijent pokrića obveze dugotrajnom imovinom =DUG.IM/OBVEZE

	2013	2014	2015	2016	2017
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	79.865.621,00	75.970.633,00	80.026.752,00	82.954.686,00	122.520.399,00
C) DUGOROČNE OBVEZE	27.479.364,00	18.227.558,00	23.587.500,00	22.599.097,00	13.645.561,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	75.782.523,00	72.362.399,00	59.648.781,00	51.394.684,00	54.003.833,00
KOEF.POKRIĆA OBVEZE DUG.IM.	0,77	0,84	0,96	1,12	1,81

*Koeficijent potražnog obveznog odnosa =POTRAŽ.OD.KUP/OBAVEZE DOB.

	2013	2014	2015	2016	2017
II. POTRAŽIVANJA	67.639.853,00	74.786.328,00	65.917.578,00	54.070.111,00	50.942.819,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	75.782.523,00	72.362.399,00	59.648.781,00	51.394.684,00	54.003.833,00
KOEF.POTRAŽ.OBVEZNOG ODNOSA	0,89	1,03	1,11	1,05	0,94

*Koeficijent potražnog obveznog odnosa =KRATK.POTRAŽ/KRATK.OBVEZE

	2013	2014	2015	2016	2017
2. Potraživanja od kupaca	65.776.234,00	73.800.559,00	64.869.796,00	37.003.781,00	50.942.819,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	75.782.523,00	72.362.399,00	59.648.781,00	51.394.684,00	54.003.833,00
KOEF.POTRAŽNOG OBVEZNOG ODNOSA	0,87	1,02	1,09	0,72	0,94

Izvor: Obrada autorice

3.3.7. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda te pokazuje koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Ovi se pokazatelji izračunavaju u potpunosti korištenjem računa dobiti i gubitka (izvještaj o dobiti). Pokazatelji ekonomičnosti moraju biti veći od 1.

Odnos ukupnih prihoda i ukupnih rashoda rezultira pokazateljem ukupne ekonomičnosti ili ekonomičnošću ukupnog poslovanja.

Ekonomičnost ukupnog poslovanja prikazuje odnos između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda te je poželjna vrijednost ovog pokazatelja što veća odnosno minimalno 1 jer to označava jednaku vrijednost prihoda i rashoda – poslovanje s nulom. Kod poduzeća Koestlin d.d. vrijednost ovog pokazatelja u svim promatranim razdobljima prelazi 1 što znači da su mu ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda.

Ekonomičnost poslovanja ukazuje da su u svim promatranim razdobljima prihodi od prodaje bili veći od troškova prodaje (Gulin, Perčević, 2013. str. 56.).

Ekonomičnost financiranja stavlja u odnos financijske prihode i financijske rashode. Vrijednost ovog pokazatelja bitno ne utječe na ukupnu ekonomičnost s obzirom na mali udio ukupnih financijskih prihoda i rashoda u strukturi ukupnih prihoda i rashoda. Temeljem izračuna,

H4: Pokazatelj ekonomičnosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće posluje s dobitkom se prihvaća.

Tablica 7.3. Pokazatelj ekonomičnosti poslovanja

POKAZATELJ EKONOMIČNOSTI POSLOVANJA					
*EKONOMIČNOST UKUPNOG POSLOVANJA=PRIHODI /RASHODI					
	2013	2014	2015	2016	2017
I. POSLOVNI PRIHODI	204.338.472,00	187.041.122,00	183.959.258,00	191.225.021,00	189.421.633,00
II. POSLOVNI RASHODI	197.945.720	181.381.285	174.493.199	186.367.020,00	182.918.520,00
EKONOMIČNOST UKUPNOG POSLOVANJA	1,03	1,03	1,05	1,03	1,04
*EKONOMIČNOST POSLOVANJA=PRIHODI OD PRODAJE /RASHODI OD PRODAJE					
	2013	2014	2015	2016	2017
PRIHODI OD PRODAJE	175.035.523,00	171.956.862,00	169.259.641,00	183.422.158,00	369.717.380,00
RASHODI OD PRODAJE	183.766.686	165.903.786	160.686.948	167.374.450,00	182.918.520,00
EKONOMIČNOST POSLOVANJA	0,95	1,04	1,05	1,10	2,02
*EKONOMIČNOST FINANCIRANJA=FINAN.PRIHODI/FINAN.RASHODI					
	2013	2014	2015	2016	2017
FINANCIJSKI PRIHODI	3.368.114,00	2.914.608,00	2.816.869,00	2.805.126,00	1.857.419,00
FINANCIJSKI RASHODI	8.742.580	3.897.722	2.979.117	2.236.891,00	1.510.485,00
EKONOMIČNOST FINANCIRANJA	0,39	0,75	0,95	1,25	1,23

*Ekonom. redovne djelatnosti= (Poslovi prihodi+Financijski prihodi)/(Poslovni rashodi +Financijski rashodi)					
	2013	2014	2015	2016	2017
I. POSLOVNI PRIHODI	204.338.472,00	187.041.122,00	183.959.258,00	191.225.021,00	189.421.633,00
FINANCIJSKI PRIHODI	3.368.114	2.914.608	2.816.869	2.805.126,00	1.857.419,00
II. POSLOVNI RASHODI	197.945.720,00	181.381.285,00	174.493.199,00	186.367.020,00	182.918.520,00
FINANCIJSKI RASHODI	8.742.580	3.897.722	2.979.117	2.236.891,00	1.510.485,00
Ekonom. redovne djelatnosti	1,00	1,03	1,05	1,03	1,04

Izvor: Obrada autorice

3.3.8. Pokazatelji profitabilnosti

Analiza profitabilnosti (Kovač, 2010. str. 3.) smatra se primarnom ili najvažnijom analizom odnosa. Analizu profitabilnosti predstavljaju dvije temeljne mjere:

- Profitna marža
- Povrat na investirano

Profitna marža ili marža dobitka (Kontuš E.,2011.str.443.-468.) je najraširenija i najviše upotrebljavana mjera profitabilnosti u menadžerskoj praksi. Računa se kao odnos dobitka i prihoda od prodaje, a pokazuje postotak ostvarenog dobitka prema vrijednosti cjelokupno urađenog posla

izraženog kroz ostvareni prihod tijekom određenog razdoblja. Profitna marža se dijeli u sljedeće kategorije: Bruto profitna marža, Operativna profitna marža, Profitna marža prije oporezivanja, Neto profitna marža, Marža neto preostalog profita.

Neto profitna marža je u iznosu 1 % od ukupnih prihoda iako nije visok, udio je pozitivan što je vrlo bitno. Obrtaji ukupne imovine: iznosi imovine premašuju iznose prihoda što znači da su niski obrtaji. Multiplikator kapitala: Kapital je godinama rastao, a aktiva se postupno smanjivala što znači da je udio kapitala u omjeru aktive veći, a upućuje na to da je tvrtka iz vlastitih sredstava ulazila u kupnju imovine.

Tablica 8.3. Rentabilnost/ profitabilnost

RENTABILNOST/PROFITABILNOST

***Neto profitna marža** = dobit prije poreza/prihodi od prodaje

	2013	2014	2015	2016	2017
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	1.018.286,00	4.676.723,00	9.303.811,00	5.426.236,00	5.524.428,00
PRIHODI OD PRODAJE	175.035.523	171.956.862	169.259.641	183.422.158,00	189.421.633,00
Neto profitna marža	0,01	0,03	0,05	0,03	0,03

***Bruto profitna marža** = (operativni dobitak / prihodi od prodaje

	2013	2014	2015	2016	2017
Dobit	1.018.286,00	4.676.723,00	9.303.811,00	5.066.767,00	5.524.428,00
PRIHODI OD PRODAJE	175.035.523	171.956.862	169.259.641	183.422.158,00	189.421.633,00
Bruto profitna marža	0,01	0,03	0,05	0,03	0,03

***Obrtaj ukupne imovine** = (prihodi od prodaje / imovina)

	2013	2014	2015	2016	2017
PRIHODI OD PRODAJE	175.035.523,00	171.956.862,00	169.259.641,00	183.422.158,00	189.421.633,00
E) UKUPNO AKTIVA	219.181.888,00	212.370.134,00	213.500.360,00	209.106.165,00	203.692.363,00
Obrtaj ukupne imovine	0,80	0,81	0,79	0,88	0,93

***Multiplikator kapitala** = (imovina / kapital)

	2013	2014	2015	2016	2017
E) UKUPNO AKTIVA	219.181.888,00	212.370.134,00	213.500.360,00	209.106.165,00	203.692.363,00
A) KAPITAL I REZERVE	115.772.140,00	120.448.863,00	129.752.674,00	134.819.442,00	135.798.120,00
Multiplikator kapitala	1,89	1,76	1,65	1,55	1,50

Izvor: Obrada autorice

- ROA-ASSETS - povrat na imovinu

- ROE-EARNINGS - povrat na zaradu
- ROI-INVESTMENTS - povrat investicija

ROA (Return on Assets) ili povrat na aktivu je izražena u postocima i jednostavno rečeno pokazuje koliko efikasno neko poduzeće zarađuje novac. ROA može pomoći i kod procjene profitabilnosti nekih novih projekata koje poduzeće planira, naime novi projekt je profitabilan ako je ROA veći od iznosa kamatnih stopa za kredite.

ROA = neto dobit / ukupna imovina

ROA je iznosila 2013. 0, 46 % - 4,36 % 2016. Ako gledamo ukupnu imovinu ROA je iznosila 0,46 - 4,36 %.

ROE (Return on Equity) ili povrat na kapital pokazuje kolika je dobit po kuni uloženog kapitala. ROE je i dobar pokazatelj brzine rasta poduzeća jer se smatra da ukupni prihodi ne mogu rasti po stopi većoj od trenutnog iznosa ROE, osim zaduživanjem kod banaka. Obično se smatra da je ROE od 15 % prosjek za dobro poduzeće. ROE je za promatrano poduzeće iznosila 0,8 - 4,02 % po kn uloženog kapitala.

ROI (akr. od engl. return on investment), povrat od uloženog ukupnog kapitala, je pokazatelj rentabilnosti odnosno profitabilnosti uloženog kapitala ili investicije. Iznosi kroz promatrani period 0,46 - 2,59 %. Temeljem izračuna, H5: Pokazatelj profitabilnosti poduzeća Koestlin pokazuje da je poduzeće ostvarilo poslovnu dobit u odnosu na ostvarene prihode, imovinu ili kapital se prihvaća.

Tablica 9.3. STOPE POVRATA (ROA,ROE,ROI)

***ROA = neto profitna marža x obrtaj imovine**

	2013	2014	2015	2016	2017
Neto profitna marža	0,01	0,03	0,05	0,03	0,03
Obrtaj ukupne imovine	0,80	0,81	0,79	0,88	0,93
*ROA	0,004646	0,022022	0,043577	0,025950	0,027121

	2013	2014	2015	2016	2017
Neto dobit	1.018.286,00	4.676.723,00	9.303.811,00	5.426.236,00	5.524.428,00
E) UKUPNO AKTIVA	219.181.888,00	212.370.134,00	213.500.360,00	209.106.165,00	203.692.363,00
ROA	0,46%	2,20%	4,36%	2,59%	2,71%

*** ROE = neto profitna marža x obrtaj imovine x multiplikator kapitala**

	2013	2014	2015	2016	2017
Neto profitna marža	0,01	0,03	0,05	0,03	0,03
Obrtaj ukupne imovine	0,80	0,81	0,79	0,88	0,93
Multiplikator kapitala	1,89	1,76	1,65	1,55	1,50
* ROE	0,88%	3,88%	7,17%	4,02%	4,07%

ROI = bruto profitna marža x obrtaj imovine

	2013	2014	2015	2016	2017
Bruto profitna marža	0,01	0,03	0,05	0,03	0,03
Obrtaj ukupne imovine	0,80	0,81	0,79	0,88	0,93
*ROI	0,46%	2,20%	4,36%	2,59%	2,71%

Izvor :Obrada autorice

3.3.9. Pokazatelji investiranja

Pokazateljem investiranja razmatra se uspješnost ulaganja (Drnovšek M.,2018.str.701.-734.) u vrijednosne papire. U reviziji financijskih izvještaja, međutim, njihov se značaj može vezati samo za dobit po dionici (EPS), a prikazuju se u MRS-u 33 – zarade po dionici. Osnovni cilj pokazatelja investiranja je procjena uspješnosti u terminima potencijala isplate dividendi i vrijednosti dionice na tržištu. (Štahan, Barišić, Bičanić, 2014., str. 89.)

Podaci za izračun osnovnih pokazatelja investiranja preuzeti su sa zagrebačke burze (Zagrebačka burza, 2019.) te podataka dostupnih na portalu https://www.mojedionice.com/dionica/KOES-R-A .

Tablica 10.3. Pokazatelji investiranja

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Dobit po dionici (EPS)	neto dobit	broj dionica
Dividenda po dionici (DPS)	dio neto dobiti za dividende	broj dionica
Odnos isplate dividendi (DPR)	dividenda po dionici (DPS)	dobit po dionici (EPS)
Odnos cijene i dobiti po dionici (P/E)	tržišna cijena dionice (PPS)	dobit po dionici (EPS)

Ukupna rentabilnot dionice	dobit po dionici (EPS)	tržišna cijena dionice (PPS)
Dividendna rentabilnost dionice	dividenda po dionici (DPS)	tržišna cijena dionice (PPS)

Izvor: obrada autorice

Radi nedostupnosti podataka ove pokazatelje nije moguće izračunati te je zbog potrebe ovog rada sa linka https://www.mojedionice.com/dionica/KOES-R-A, preuzet kratki sažetak podataka o dionicama Koestlin d.d. u nastavku je ukratko pojašnjen kratki opis svakog pokazatelja:

- dobit po dionici (EPS) (Analiza pokazatelja uspješnosti poslovanja na temelju podataka iz financijskih izvješća 2014.) izražava iznos u novčanim jedinicama dobiti ostvarene po jednoj dionici, a iz gornjeg prikaza vidimo da se u odnosu na 2016. god. koef. dobiti po dionici povećao
- dobit po dionici, kao pokazatelj investiranja, predstavlja zapravo atraktivnost ulaganja u poduzeće odnosno izražava njegovu sposobnost da stvara dobit
- dividenda po dionici (DPS) izražava iznos dividende koji će dioničar dobiti za svaku dionicu koju posjeduje
- P/E - Omjer cijene i neto dobiti po dionici se u odnosu na 2016. god. u 2017. god. smanjio
- u pravilu je dobit po dionici veća od dividende po dionici jer se dio dobiti zadržava, no, moguća je i obrnuta situacija, to onda znači da su dividende isplaćivane iz zadržane dobiti
- najznačajniji pokazatelji investiranja su pokazatelji ukupne rentabilnosti dionice i dividendne rentabilnosti dionice

Slika 1 Sažetak podataka o dionicama Koestlin d.d

.

	Aktualno	prethodni	31.12.	31.12.
	ttm/mrq*	ttm*	2017	2016
Osnovni financijski podaci				
P/S Omjer cijene dionica i prihod od prodaje	0,38 3/18	0,37 2/18	0,36	0,36
P/E Omjer Cijene i neto dobiti po dionici	27,75 3/18	16,00 2/18	11,79	12,86
P/B Omjer cijene dionice	0,47 3/18		0,48	0,48

i knjigovodstvene vrijednosti		0,47 2/18		
BVPS Knjig. vrij. po dionici	1.073,57 3/18	1.054,80 2/18	1.042,39	1.034,88
EPS Dobit po dionici	18,01 3/18	31,24 2/18	42,41	38,89
EV Ekonomska vrijendost dionice	83,55 M 3/18	87,92 M 2/18	84,60	53,72
EV/EBITDA	8,02 3/18	7,82 2/18	6,37	3,55
P/EBITDA Omjer cijene i EBITA po dionici	6,26 3/18	5,80 2/18	4,91	4,31
P/EBIT Omjer cijene i Ebit po dionici	17,06 3/18	13,99 2/18	10,02	13,41
P/EA cijena dionice /neto dobit + amortiz.	7,35 3/18	6,16 2/18	5,33	5,74
P/CF cijena dionice i oper. tok novca	4,38 3/18	5,15 2/18	3,14	11,28
P/FCF Omjer cijene dionice i slobodnog novčanog toka	10,12 3/18	13,79 2/18	4,37	49,05

Izvor: https://www.mojedionice.com/dionica/KOES-R-A

4. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA KOESTLIN

U nastavku će biti objašnjen praktični dio rada; horizontalna i vertikalna analiza bilance poslovanja Koestlin kroz period od 2013.-2017. godine. Detalji tablični prikaz horizontalne i vertikalne analize bilance nalazi se u poglavlju Prilozi. Radi lakšeg razumijevanja podataka iz analize, podaci će se prikazati grafovima.

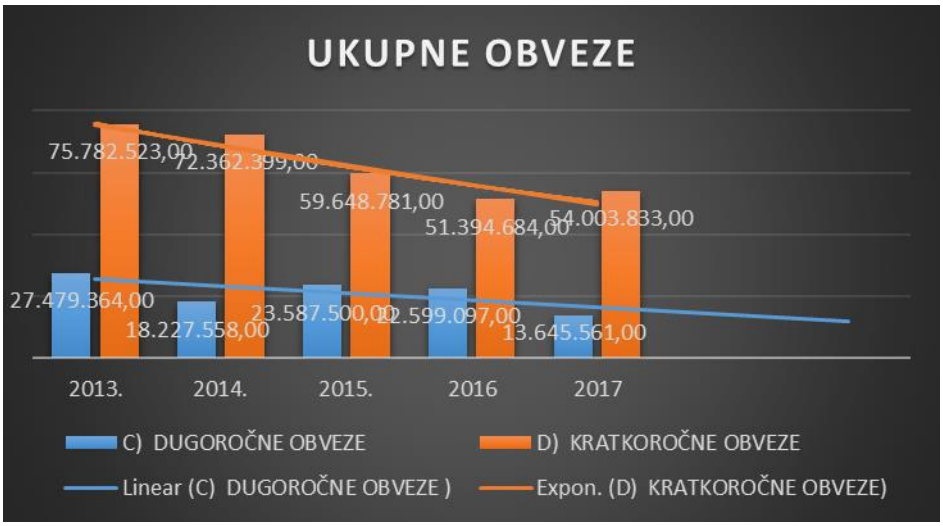
4.1. Horizontalna analiza Bilance

U tablicama 11.4, 12.4., izračunate su apsolutne i relativne promjene (Koestlin Revizorsko izvješće s prilozima + Bilješke, 2017. str. 17.-24.) pojedinih pozicija bilance u odnosu na prethodne godine. Dugotrajna imovina (Bolfek B.,Stanić M.,Tokić M.,2011.str.76.-87.) je bilježila je pad 2014. u odnosu na 2013., a rast je ostvaren u 2015. godini, 4.056.119 kn odnosno za 5,34 % a u 2017. god. se drastično povećava zbog već napomenutog kredita .Vidljivo je da je vrijednost zaliha značajno opala u 2014. za 25 %. U istom razdoblju vidljiv je i pad novca u banci i blagajni - 52,35 % i plaćenih troškova budućeg razdoblja - 47.20 %. U 2014. pad je vidan na poziciji odgođenog plaćanja -70 %. Ukupna financijska imovina se sastoji od čekova građana, kaucija, jamčevina i depozita i kratkoročnih pozajmica. (Žager, Mamić, Sačer, Sever, 2008. str. 45.)

Iz tablice 13.4. u odjeljku prilozi, vertikalne analize i grafikona vidljivo je da kroz promatrani period udio dugotrajne imovine i kratkotrajne imovine ima cijelo vrijeme iste vrijednosti, promjene koje su od 1-2 %.

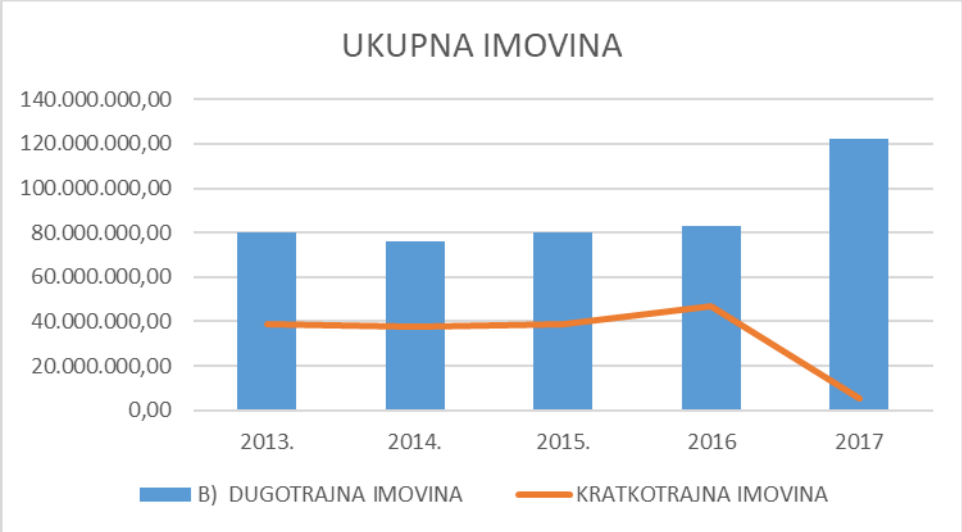
Na temelju tablice i grafikona može se zaključiti da najveći udio u aktivi čini kratkoročna imovina 2013. 62,45 %, 2014. 62,62 %, 2015. 61,48 %, 2016. 59,32 % te u 2017. 39,07 %.

GRAF 1.4. Ukupne obveze

Izvor: Obrada autorice

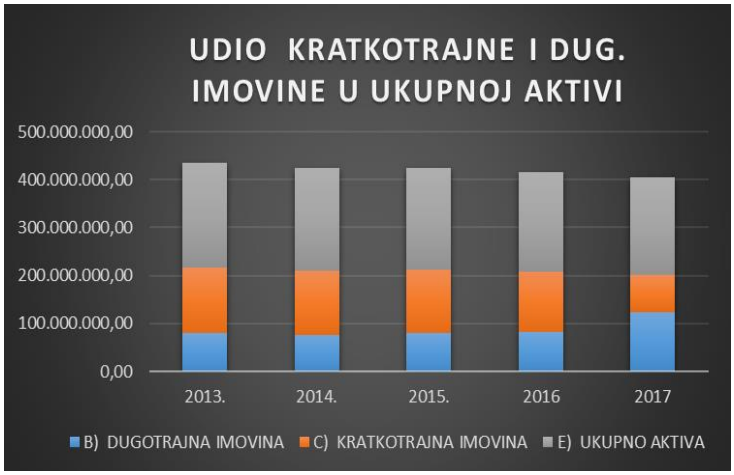
GRAF 2.4. Ukupna imovina

Izvor: izrada autorice prema podacima iz Fine

4.2. Vertikalna analiza Bilance

GRAF 3.4. Udio kratkotrajne i dug.imovine u ukupnoj aktivi

Izvor: izrada autorice prema podacima iz Fine

GRAF 4.4. Udio kratkoročnih I dugoročnih obaveza u pasivi

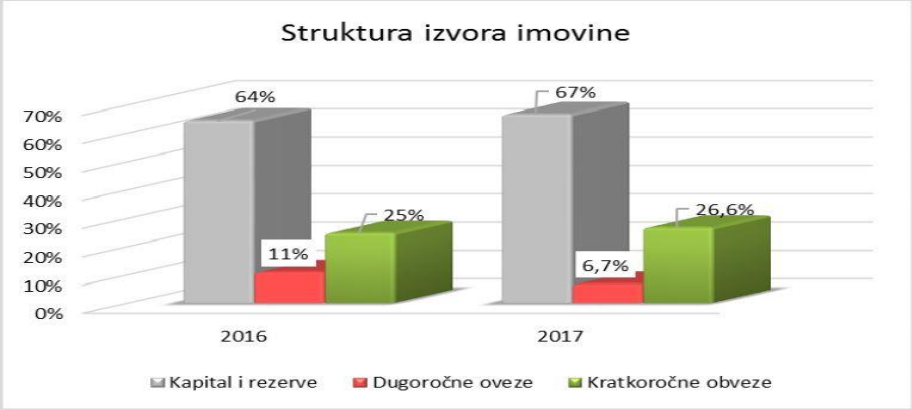
Izvor: izrada autorice prema podacima iz Fine

Udio kapitala i rezerve čine preko 50 %; 2013. ; 52,82 % 2014. ; 56,72 % 2015. ; 64.77 %, 2016., 2017. - 66,67 %.

Kratkoročne obveze čine manje od 35 % kroz cijelo vrijeme promatranja; 2013. 34,58 % 2014. 34,07 %; 2015. i 2016. 24,58 %, 2017. 26,51 %. Sve ostale stavke izvora sredstava su

neznačajne. Iz promatranih pozicija vidljivo je da se iz vlastitih sredstava financira imovina, od kapitala i rezervi, dok su kratkoročne obveze manji udio. (Bartulović, 2013. str. 1.-25.)

GRAF 5.4. Struktura izvora imovine Koestlin d.d.

Izvor: Koestlin godišnje izvješće uprave o stanju i poslovanju društva za 2017. g., rgfi.fina.hr

5. ANALIZA FINANCIJSKOG STANJA I POSLOVANJA PODUZEĆA KOESTLIN D.D.

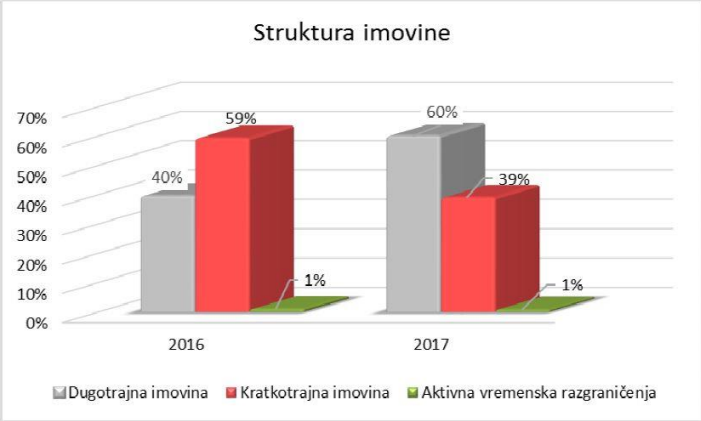
Poduzeće Koestlin d.d. (Koestlin revizorsko izvješće s prilozima + Bilješke, 2017., str. 5.-10.) utemeljeno je 1905. u Bjelovaru pod imenom Braća Wolf. Poduzeće je 1935. spojeno s mađarskom firmom Koestlin i pod tim imenom posluje do danas. Privatizacijom 1995. registrirano je kao d.d. s osnovnom djelatnošću proizvodnjom keksa i vafla te trgovinom na velikom i malo. Broj zaposlenika na dan 31.12.2017. je 455. Prema izvješću uprave o stanju i poslovanju društva za 2017. g. preuzetog sa rgfi.fina.hr poduzeće Koestlin je 2017. poslovnu godinu završilo sa 5.524 tisuće kn dobiti nakon oporezivanja koja je 9 % veća u odnosu na 2016. g. U odnosu na 2016. g. proizvodnja je veća za 0,11 %.

Inozemna tržišta s najvećim udjelom već dugi niz godina su: Poljska, BiH, Slovenija, a rast prodaje zabilježen je na tržištu: Rusije, Crne Gore, Italije i Mađarske. Najveća potraživanja odnose se na domaćeg kupca Konzum d.d. 7,056 tisuća kn. Tokom 2017. g. investirano je 7,3 milijuna kn u infrastrukturu, postrojenja, opremu i uređaje. Veća je pozornost posvećena dizajnu, funkcionalnosti i marketinškim aktivnostima. Društvo intenzivno radi na održavanju i poboljšavanju kvalitete, a dokaz tome su standardi koje posjeduje: ISO 9001, HACCAP, IFS, KOECHER, BRC, GS1, GTC, RSPO (round table of Sustainable Palm Oil) .

Potraživanja od kupaca smanjena su za 9 % zbog bolje naplate potraživanja tj. ubrzala su se za 9 dana. Utjecaj na smanjenje potraživanja imao je i pad prodaje za 0,5 % u odnosu na 2016. g. ukupna aktiva je smanjena za 5.414 tisuća kn.

U strukturi izvora imovine kapital i rezerve čine 67 % a dugoročne i kratkoročne obveze 33 %, (grafikon 6.5.). Iz navedenog se može zaključiti da poduzeće uglavnom koristi vlastite izvore financiranja. Kapital i rezerve su porasli za 1 % što je posljedica reinvestirane dobiti u temeljni kapital i ostvarene dobiti nakon oporezivana. Dugoročne obveze smanjene su za 40 % zbog zatvaranja dugoročnih financijskih obaveza, a kratkoročne obveze porasle su za 5 % zbog rasta obveza prema dobavljačima.

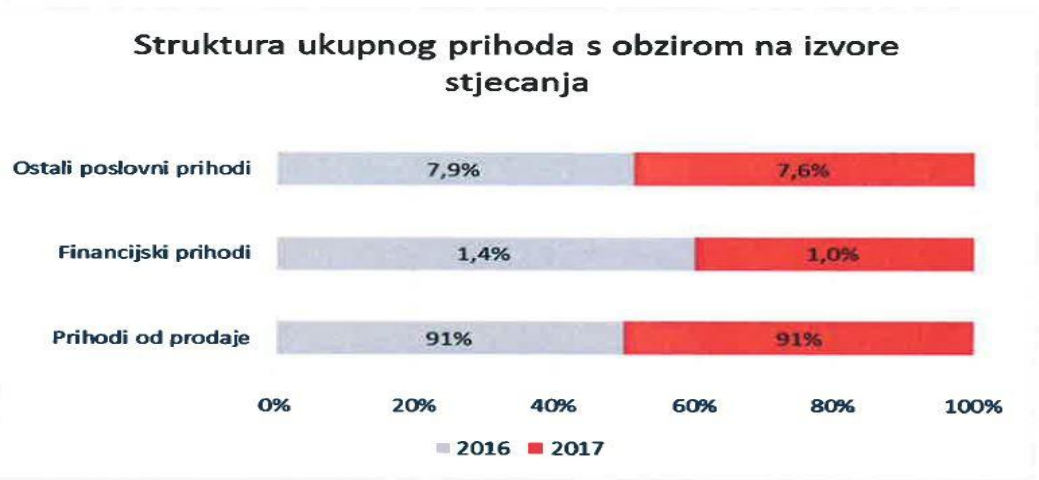
GRAF 6.5. Strukutra imovine Koestlin d.d.

Izvor: Koestlin godišnje izvješće uprave o stanju i poslovanju društva za 2017. g., rgfi.fina.hr

U strukturi ukupnih prihoda 91 % zauzimaju prihodi od prodaje unutar kojih prodaja na domaćem tržištu čini 46 % a inozemna tržišta čine 54 % prihoda od prodaje. EBIT je 34 % veća u odnosu na 2016. g.

GRAF 7.5. Struktura ukupnog prihoda s obzirom na izvore stjecanja Koestlin d.d.

Izvor: Koestlin godišnje izvješće uprave o stanju i poslovanju društva za 2017. g., rgfi.fina.hr

Likvidnost (Koestlin Revizorsko izvješće s prilozima + Bilješke, 2017., str. 15.-25.) je smanjena za 39 % zbog smanjenih kratkotrajnih financijskih potraživanja i pretvaranjem istih u dugotrajnu financijsku imovinu. Društvo efikasno koristi svoju imovinu što pokazuju koeficijenti ukupne i kratkotrajne imovine koji se u 2017. povećavaju. Društvo je izloženo tržišnom riziku koji je vezan na nepovoljne ekonomske uvjete i smanjenju potražnje. Mjerom aktivnog praćenja cijena osnovnih sirovina i energenata te usklađivanje cijena kroz mehanizme praćenja cijena konkurencije društvo umanjuje taj rizik. Operativni rizik društvo nastoji svesti na prihvatljivu razinu redovnim kontrolama internih procesa, edukacijom zaposlenika te aktivnim praćenjem pravnih propisa. Društvo upravlja rizikom likvidnosti tako što planira novčane priljeve i odljeve te koristi usluge specijaliziranih društava za otkup potraživanja. Kreditni rizik koji se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze a koji bi rezultirao financijskim gubitkom, društvo je usvojilo politiku poslovanja isključivo s kreditno sposobnim stranama kako bi ublažilo rizik financijskog gubitka.

Radi potrebe ovog diplomskog rada korišteni su i novinski članci koji obrađuju temu Koestlin poslovanja. Prema prvom članku (Poslovni dnevnik, 2016.) konditori nailaze na problem sve većih cijena sirovina i materijala te oštre inozemne konkurencije s jeftinijim proizvodima, na domaćem tržištu, ali i na tržištima zemalja u okruženju i dalje se osjeća utjecaj višegodišnje krize i visoke razine nezaposlenosti što utječe na ukupno smanjenu potrošnju. Prihod od prodaje na domaćem tržištu 2016. godine je bio manji nego 2015.- 9 %, pao je na 15,8 milijuna kuna, u izvozu je Koestlin zabilježio rast prihoda od 5 %, na 21,4 milijuna kuna. Glavna inozemna tržišta na kojima bjelovarska tvrtka ostvari čak 80 % izvoza uz susjednu Bosnu i Hercegovinu još su Poljska, Slovenija i Velika Britanija.

Agrovijesti (Agrobiz, 2016.) ponovno objavljuje da je domaće tržište zakazalo, prodaja je manja 9 % s 15,7 milijuna kuna prihoda. Negativni lokalni trend posljedica je stagnacije i/ili pada prodaje proizvoda pod robnom markom koje Koestlin proizvodi za sve značajnije trgovce u RH, ali i smanjenje cijena brend proizvoda, te navode da je sve jači i pritisak konkurencije jeftinijih konditorskih proizvoda iz zemalja s nižom cijenom radne snage.

Slika 2.5. Koestlin postrojenje, pakiranje

Izvor: http://bjelovarac.hr

Jutarnji.hr 31.10.2017. objavljuje kako Koestlin većinu prihoda ostvari u inozemstvu iako im je dobit 11 % manja, glavna tržišta su im Poljska, Bih, Slovenija, Velika Britanija. Rast prodaje na domaćem tržištu iznosi 1 % . Ostvaren je rast na tržištu Italije i Rusije. Ukupni poslovni rashodi manji su za 2 % što je posljedica smanjenja materijalnih troškova.

Bjelovarac.hr, 2018. objavljuje kako se Koestlinu dobit prepolovila u odnosu na godinu ranije. Ukupni prihodi su manji za 7 % . Realizacija je pala 11 % na domaćem i inozemnom tržištu. Glavna inozemna tržišta na kojima se ostvaruje više od 85 % prodaje i dalje su Poljska, Slovenija, BiH te Velika Britanija. Unatoč brojnim pritiscima na snižavanje cijena od strane konkurencije, Koestlin nastoji zadržati tržišne udjele razvijanjem proizvoda visokokvalitetnog okusa i nutritivno zdravih sastojaka te redizajnom ambalaže. Ukupni poslovni rashodi iznose 124,85 milijuna kuna i manji su za šest posto u odnosu na prošlu godinu, što je posljedica smanjenja materijalnih troškova.

Slika 3.5. Koestlin postrojenje

Izvor: https://www.agrobiz.hr

5.1. PERSPEKTIVE POSLOVANJA U 2018. GODINI

Prema izvješću uprave o stanju i poslovanju društva (Koestlin Revizorsko izvješće s prilozima + Bilješke 2017. str. 12.). preuzetog sa rgfi.fina.hr poduzeće Koestlin u 2018. planira 4 % veću proizvodnju i realizaciju u odnosu na 2017. godinu što bi utjecalo i na rast prihoda od prodaje za 4 %. Na domaćem tržištu nastojati će se ostvariti 4 % veća količinska realizacija, odnosno 3 % veća financijska realizacija u odnosu na 2017. godinu. Poduzeće planira u suradnji s određenim trgovačkim partnerima 33 % realizacije proizvoda prodati pod robnom markom, a 67 % proizvoda činilo bi brand. U strukturi grupe proizvoda, najviše se planira proizvesti keksa, vafla te slanih trajnih peciva. Glavna inozemna tržišta i dalje su: Poljska, Bosna i Hercegovina, Slovenija te Velika Britanija na kojima se planira ostvariti 85 % inozemne prodaje. Ostala manja tržišta su: Izrael, Italija, Crna Gora, Rusija. Za razliku od domaćeg tržišta, na inozemnim tržištima 55 % realizacije čini prodaja proizvoda pod robnom markom, a 45 % čini brand.

Planiraju se investicije vezane za nabavku novih proizvodnih postrojenja s ciljem zadovoljavanja potražnje te radovi u proizvodnim pogonima i skladištima. Koestlin d.d. u 2018. ima zadatak, proizvodnjom visokokvalitetnih i moderno dizajniranih proizvoda, osvojiti povjerenje te zadovoljiti potrebe potrošača uz ostvarivanje profita, osiguranja potreba radnika i učvršćivanja pozicije vodećeg konditora u zemlji.

5.1.1. NAJPOZNATIJI KOESTLIN PROIZVODI

Koestlinova osobitost prepoznata je i nagrađena mnogim nagradama od kojih posebno treba izdvojiti dvije velike zlatne medalje za stabilnost kvalitete za lider proizvode PARIS i RUM kocke. Šampion kvalitete za KARAT koji je prvi proizvod u Hrvatskoj iz brašneno konditorskog programa nosioc je tog laskavog priznanja.

Slika 4.5. Koestlin proizvodi

Izvor: www.koestlin.hr

5.2. SWOT ANALIZA KOESTLIN D. D.

SWOT analiza (Poslovni dnevnik, n.g.) predstavlja metodu pomoću koje se ocjenjuje strategija poduzeća i uključuje četiri ključna faktora: snage (strengths), slabosti (weakness), prilike (opportunities) i prijetnje (threats). Snage i slabosti predstavljaju unutrašnje karakteristike poduzeća, dok prilike i prijetnje dolaze iz okruženja. SWOT analiza se temelji na prikupljenim i analiziranim podacima za vrijeme istraživanja tržišta. Pomoću SWOT analize identificiraju se i uzimaju u obzir ključni čimbenici u trenutku plasiranja novog proizvoda/usluge na tržište. Namijenjena je vrednovanju usklađenosti i sposobnosti poduzeća s uvjetima u okolini poduzeća. SWOT analizom nastoji se identificirati poslovna strategija kojom će se na najbolji način iskoristiti snage i minimalizirati slabosti te kapitalizirati prilike i minimalizirati prijetnje. Drugim riječima može se reći da je cilj SWOT analize minimalizirati slabosti uz istovremeno povećanje snaga poduzeća, te kako što bolje iskoristiti prilike uz istovremeno smanjenje prijetnji iz okruženja. Ona nam može biti od velike pomoći prilikom planiranja posla.

Temeljem svih dosadašnjih podataka autorica je izradila SWOT analizu Koestlin poslovanja.

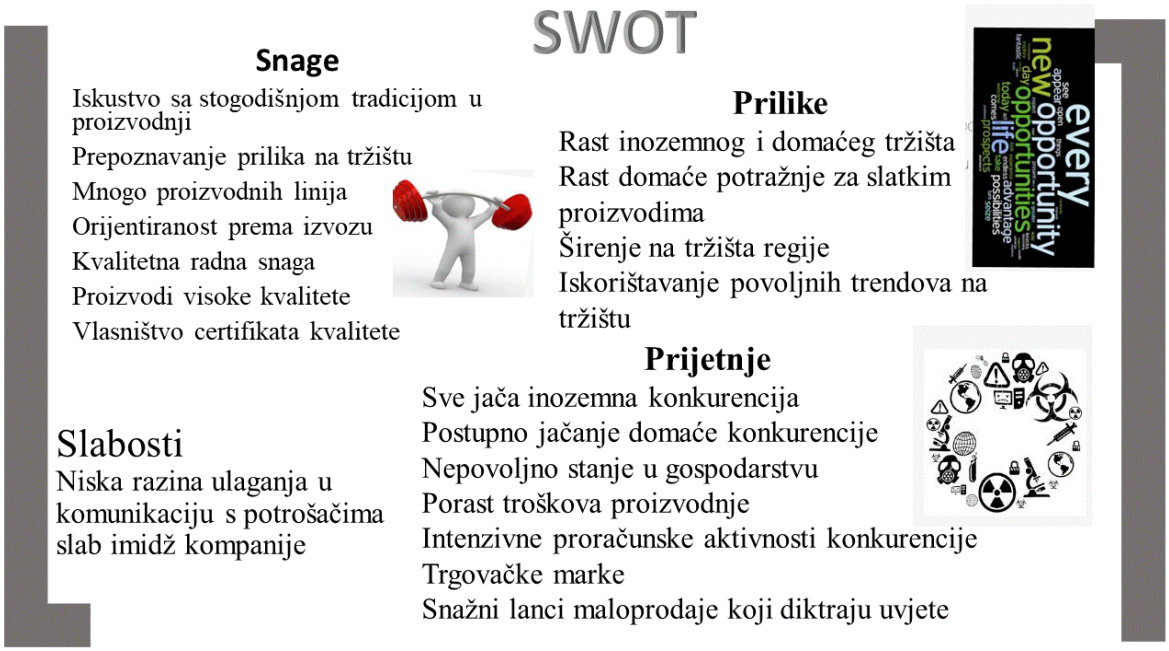
Snage poduzeća koje se ističu na prvom mjestu je iskustvo sa stogodišnjom tradicijom u proizvodnji koje je utemeljeno još od 1905. Poduzeće vrlo brzo prepoznaje prilike na tržištu te je orijentirano prema izvozu; inozemna tržišta s najvećim udjelom, već dugi niz godina su: Poljska, BiH, Slovenija. Poduzeće raspolaže s mnogo proizvodnih linija od kojih su i slana peciva te punjena i prelivena čajna peciva, keksi, vafli. Proizvodi koju su visoke kvalitete što posebno dokazuju nagrade i zlatne medalje za Paris kekse, Rum kocke te šampiona kvalitete Zlatni karat. Dokaz za kvalitetu je vlasništvo certifikata kvalitete; ISO 9001, HACCAP, IFS, KOSHER, BRC, GS1, GTC, RSPO (round table of Sustainable Palm Oil). Kvalitetna radna snaga im je velika prednost: stručni tim inženjera, tehničara koji su posvećeni održavanju tradicije i uvođenju novih tehnoloških rješenja kao i praćenju najrazvijenijih dostignuća struke i prakse.

Slabosti koje loše utječu na poslovanje Koestlin poduzeća je niska razina ulaganja u komunikaciju s potrošačima slab imidž kompanije te smanjene investicije.

Prilike poduzeću je svakako rast inozemnog i domaćeg tržišta. Rast prodaje zabilježen je na inozemnom tržištu: Rusije, Crne Gore, Italije i Mađarske. Rast potražnje za slatkim proizvodima zabilježen je i na domaćem tržištu. Iskorištavanjem povoljnih trendova na tržištu te prilagodba kupcima koji su sve više orijentirani prema zdravom načinu života je velika prilika za unapređenje poslovanja što je već djelomično i postignuto osmišljavanjem proizvodne linije Breakfast biscuits.

Prijetnje poduzeću kao i svim ostalim poduzećima koja se pojavljuju na inozemnim tržištima je sve jača inozemna i domaća konkurencija koji snižavaju cijene supstitutima. Nepovoljno stanje u gospodarstvu svakako ne pridonosi poslovanju. Iako postoji prijetnja od porasta troškova proizvodnje zbog rasta cijene energenata te sirovina i materijala ujedno i intenzivnih aktivnosti konkurencije (veliki konkurent Kraš ima veću širinu tržišta i samim tim i ekonomija razmjera) poduzeće i dalje uspješno posluje i ostvaruje zadovoljavajuću dobit.

Slika 5.5. SWOT analiza Koestlin d.d.

Izvor: Obrada autorice

6. BENCHMARKING KRAŠ

Prema godišnjem izvješću preuzetom sa rgfi.fina.hr; Kraš (Koestlin Revizorsko izvješće s prilozima + Bilješke, 2017. str. 5.) je u 2017. g. dodatno ojačao svoju tržišnu poziciju povećanim marketinškim aktivnostima te ostvario rast prodaje od 2,5 % na domaćem tržištu. Udio izvoza u ukupnoj prodaji dosegao je 42,9 % pri čemu je izravan izvoz ostvaren u više od 30 zemalja svijeta. Povećan je izvoz na prekomorska tržišta: SAD, Palestina, BiH, Kosova, Češke, Nizozemske i Velike Britanije. Ostvaren je izvoz na novim tržištima Kuvajta i Turske. Kraš je lansirao niz novih proizvoda iz svih grupa od kojih se posebno ističu novi okusi Dorina čokolada, Dorina Jadro, Dorine Macarons s tri okusa jagoda, pistacija i vanilija, Dorina cocoa puffs, Dorina banana buttons, Dorina Tortica i Kiki twist.

U 2017. g. je za 166 tona prodano više proizvoda u odnosu na prošlu godinu. Realizirani su značajni investicijski projekti (Godišnje izvješće Kraš, 2017. str. 8.) modernizacije proizvodnje pogona na lokaciji u Zagrebu. Kraš je ostvario ukupne prihode u iznosu od 866,6 milijuna kn. Na domaćem tržištu 515,6 mil. kn a u inozemstvu u visini od 337,1 mil. kn. Kraš je u 2017. ostvario za 31,1 % više dobiti u odnosu na 2016. Prodaja na domaćem tržištu bilježi rast od 2,5 %. Rast je ostvaren na grupi kakao proizvoda, Kraš expressu, 14,2 % i u grupi keksa i vafla najveći rast prodaje ostvaren je na Tortici 2,4 %, Napolitankama 8,9 % i Petit beurre 6 %. Rast bilježi i Bananko 5,1 %. Najveći rast prodaje ostvaren je na tržištima SAD-a i Palestine. Uspješna suradnja nastavljena je i s ostalim kupcima Saudijske Arabije, Australije, Japana i Hong-Konga. Otvorena su i nova tržišta Kuvajt i Turska, Koreja i Novi Zeland.

Slika 6.6. KRAŠ proizvodi

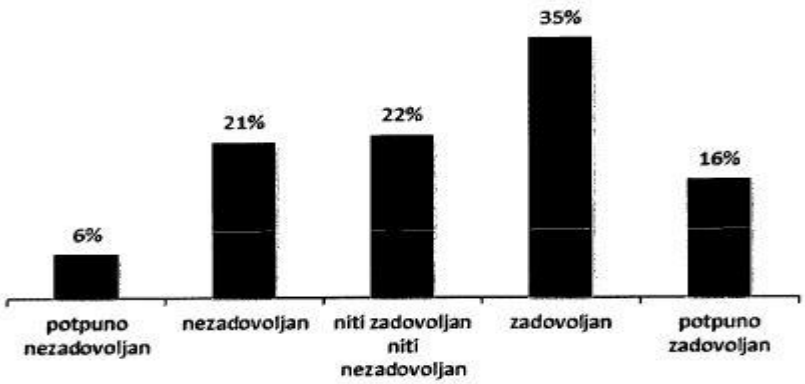
Izvor: www.kraš.hr

Inovativnost Kraševe Dorine prepoznali su i na svjetskom sajmu u Kolnu. Kraš razvija strategiju privlačenja novih mladih kupaca konstantnim inovativnim razvojima novih okusa npr. Dorina Cocoa Puffs i Dorina Banana Buttons te serija čokolada Dorina macarons u 3 okusa. Kraš je lider s količinskim udjelom na tržištu od 31,9 %. Domaćica je apsolutni lider. Dječji proizvodi KI-KI i Životinjsko carstvo izašli su u proljetnom izdanju.

Kraš u 2017. ostvaruje velika investicijska ulaganja: Ekopark Kraš, modernizacija proizvodne opreme i povećanje efikasnosti proizvodnih procesa. Nabavljeni su novi strojevi za celofaniranje te je potpuno automatizirana proizvodnja. Kraš raspolaže stručnim, visokomotiviranim i savjesnim ljudskim kadrom. U 2017. g. Kraš je proveo analizu zadovoljstva potrošača te je indeks zadovoljstva 83,14 %, jedino što potrošači navode su visoke cijene. Kraševa najveća snaga i vrijednost su ljudi kao uvjet postizanja izvrsnosti. Uključivanjem svih važnih procesa razvoja i planiranja ljudskih potencijala u dugoročnu poslovnu politiku društva, na taj način se povećavaju inovativnosti i visoki poslovni ciljevi društva. Zbog toga je Kraš razvio Kraš Akademiju kojoj je ključni cilj obrazovanje i razvoj ljudskih potencijala. U 2017. Kraš je sproveo analizu zadovoljstva svojih radnika.

Indeks zadovoljstva iznosi 74 %. Najpoznatiji Krašev brend – Bajadera kroz sportska je sudjelovanja već dugi niz godina nerazdvojni dio značajnih kulturnih događanja. Kraš je podržao i Sinjsku Alku. Kraš se donacijama uključuje u brojne humanitarne akcije. Više od 2 g. preko Humanitarne zaklade za djecu Hrvatske uplaćuju se mjesečni novčan prilozi na adrese 50-ak djece socijalno ugroženih obitelji.

GRAF 8.6. Anketa zadovoljstva zaposlenih Kraš djelatnika

Izvor: Kraš godišnje izvješće, rgfi.fina.hr

6.1. SWOT ANALIZA KRAŠ

Analiza okruženja ili okoline podrazumijeva istraživanje svih važnijih karakteristika kako vanjskog tako i unutarnjeg okruženja sa svrhom identifikacije strateških čimbenika koji će odrediti budućnost poduzeća (Kraš.hr, 2015.). Analiza okruženja (Tipurić, 2015. str. 4.) i identifikacija strateških čimbenika može se sagledati kao potpora odlučivanju u procesu formulacije strategije. Detaljnim istraživanjem godišnjeg izvještaja preuzetim sa rgfi.fina.hr radi potrebe ovog diplomskog rada autorica je izradila SWOT analizu najvećeg Koestlin konkurenta-Kraš d.d.

Snage poslovanja Kraš d.d. koje se ističu su mnogo proizvodnih linija te česte inovacije novih okusa postojećim proizvodima npr. Dorina čokoterapija karamel mix, Dorina Jadro, Dorina Napolitanke itd. Širokom pokrivenošću tržišta poduzeće ostvaruje ekonomiju razmjera. Kraš posjede veliko iskustvu u proizvodnji i u prodaji. Kvalietna organizacija marketinga i stalno ulaganje u marketing ne ostavlja niti jednog kupca ravnodušnim. Stručna radna snaga je neizostavan dio poslovanja u koji Kraš uvelike ulaže cjeloživotnim obrazovanjem. Ulaganje u istraživanje i razvoj proizvoda doprinijelo je proširenju osnovnih linija proizvoda u nove okuse i izglede postojećim proizvodima koji ostvaruju veliki udio na tržištu. Kraš je brend i poznata marka. Uprava je kvalitetna s dobrim stilom upravljanja i prilagodljivost promjenama. Ekonomija razmjera doprinosi dobro upravljanje financijama, niske troškove poslovanja uz superiorna tehnologija te dobro razrađena strategija organizacije i dobro upravljanje portfeljom.

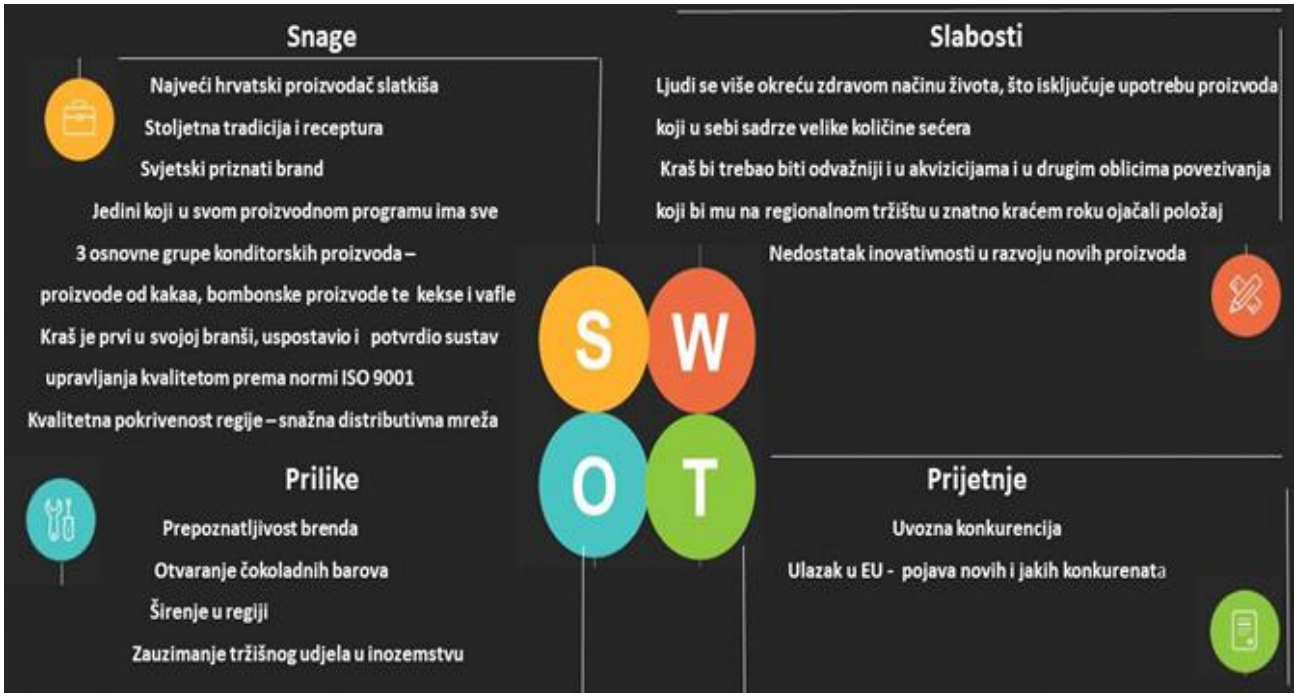
Slabosti poslovanja utječu na niz loših događanja kao neadekvatna linija proizvoda, loš plan marketinga u određenim segmentima, gubitak goodwilla što sve dovodi do porasta troškova proizvodnje. Konflikti unutar organizacije uzrokuju neodređenost strateških ciljeva, neusmjereni rast. Neodgovarajući kadrovi utječu na smanjenje kontrole i kvalitete. Zbog velike inozemne konkurencije poduzeća mora smanjiti profitne marže u protivnim neće ostvariti veću konkurentska poziciju posebice na novim tržištima.

Prilike od kojih Kraš može imati velike pogodnosti su svakako mnogo proizvodnih linija, proširenje osnovnog posla ulaskom u investiciju Krašograd. Poduzeće konstantnim I&R ulazi na nove tržišne segmente te time povećava troškovne i druge konkurentske prednosti. Takvim pristupom primjene I&R u novim područjima, diverzificiranje u nove poslove poduzeće osvaja

nova inozemna tržišta, vertikalnom integracijom prema naprijed i prema natrag prevladava ulazne barijere te tim reducira rivalitet medu konkurencijom.

Prijetnje na koje poduzeće nailazi su porast domaće i inozemne konkurencije koji svojim supstitutima utječu na smanjenje cijene i promjenu ukusa potrošača. Ekonomske krize i problemi kao što su porast troškova radne snage, usporeni rast tržišta, nepovoljna vladina politika su neizostavni problemi svakom poduzeću, ali unatoč tome poduzeće kvalitetnom organizacijom prevladava sve poteškoće i ostvaruje visoke profite.

Slika 7.6. SWOT analiza Kraš

Izvor: Obrada autorice

6.2. SMJERNICE ZA POBOLJŠANJE POSLOVANJA KOESTLIN

Temeljem izračuna i postavljenih hipoteza dolazimo do smjernica za poboljšanje poslovanja.

H1 se odbacuje jer pokazatelji likvidnosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće nije likvidno. Tvrtka nije dovoljno likvidna jer nema dovoljno novčanih sredstava za pokriće svojih obaveza niti u jednoj od navedenih godina analize. Koeficijentom imobiliziranosti utvrđeno da je tvrtka novac potrošila na kupnju dugotrajne imovine iz vlastitih sredstava. Koeficijent ubrzane likvidnosti je veći od 1 u svim godinama analize, te je čak u 2016. blizu 2, (1,97).

Koeficijent tekuće likvidnosti je tek u 2015. i 2016. veći od 2 dok je u ostalim godinama manji. Što govori da u tom periodu tvrtka na vrijeme pokriva svoje obaveze a u ostalim godinama analize poduzeće ne zadovoljava taj kriterij.

Smjernica br. 1 Gledajući na ove pokazatelje tvrtka bi trebala pripaziti na novčani tok što se može poboljšati različitim investicijskim projektima kako bi osigurala dovoljan iznos novca za podmirenje svih obaveza u roku.

H2: Pokazatelj zaduženosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće nije zaduženo se odbacuje.

Tvrtka nije prekomjerno zadužena kreditima jer je imala dovoljno vlastitih sredstava za kupnju dugoročne i kratkoročne imovine. Iz faktora zaduženosti glavnice tendencija je smanjenja obaveza, a povećanja kapitala. Iz čega je vidno da je tvrtka iz zadržane dobiti podmirivala svoje obaveze i nije ulazila u veće investicije iznad visine kapitala.

Smjernica br. 2 Gledajući na ove pokazatelje svakako je pohvalno da se tvrtka nije previše zaduživala, koef. se smanjivao kroz godine analize. Imovina je cca 30 % financirana imovina iz tuđih sredstava što je pozitivno. U ovom slučaju novac, ostvarena dobit nije ulagana u osvajanje novih tržišta već se zadovoljavaju postojećim tržištima. Tvrtka bi trebala naći balans između ulaganja novca u dugotrajnu imovinu i ulaganja u daljnji razvoj, u protivnom se smanjuje aktiva.

H3: Pokazatelj aktivnosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće učinkovito upotrebljava imovinu poduzeća se prihvaća.

Koeficijent obrtaja ukupne imovine iz prikazane tablice prikazuje učinkovitost uporabe ukupne imovine u ostvarivanju prihoda. Iz podataka je vidljivo da je obrtaj materijalne imovine donio dobar iznos prihoda dva, tri puta veći u odnosu na iznos materijalne imovine, te u ovom slučaju raste s godinama, ali ne u značajnom omjeru.

Smjernica br. 3 Kada bi poduzeće ušlo na nova tržišta te povećala proizvodnju ostvarila bi se ekonomija razmjera. Tako bi se smanjila cijena proizvodnje, a ostvario veći profit. Što u konačnici dovodi do još većih obrtaja imovine.

H4: Pokazatelj ekonomičnosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće posluje s dobitkom se prihvaća.

Kod poduzeća Koestlin d.d. vrijednost ovog pokazatelja u svim promatranim razdobljima prelazi 1 što znači da su mu ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda. Ekonomičnost poslovanja ukazuje da su u svim promatranim razdobljima prihodi od prodaje bili veći od troškova prodaje.

Smjernica br. 4 Povećanjem proizvodnje tj. ekonomijom razmjera, postiže se konkurentska prednost u cijeni i samim tim i veća prodaja dok se troškovi proizvodnje ne bi povećavali. Osim ekonomije razmjera poduzeće može ulaganjem u istraživanje i razvoj plasirati novu liniju proizvoda ili postojeću liniju obogatiti za nove okuse.

H5: Pokazatelj profitabilnosti poduzeća Koestlin pokazuje da je poduzeće ostvarilo poslovnu dobit u odnosu na ostvarene prihode, imovinu ili kapital se prihvaća.

Poduzeće, iako nailazi na probleme s jakom inozemnom konkurencijom, visokom cijenom materijala i sirovina uspješno nadilazi te probleme i dalje posluje s visokom dobiti.

Smjernica br. 5 Ulaganjem u automatiziranu proizvodnju i energetsku učinkovitost smanjili bi se troškovi proizvodnje, a na taj način povećali bi se prihodi od prodaje. Također tvrtka bi trebala povećati ulaganja u marketing što se uvijek pokazalo učinkovito.

Ostale smjernice izvedene su iz SWOT i Benchmarking analize, poduzeće Koestlin može poboljšati svoje poslovanje primjenom jedne ili više poslovnih aktivnosti kako bi unaprijedilo svoje postojeće poslovanje. U nastavku slijedi kratki pregled konkretnih aktivnosti:

- Ulaganjem u osvajanja novih tržišta povećava se broj kupaca
- Ulaganjem u inovativne okuse postojećih proizvoda proširuje se asortiman proizvoda
- Ulaganje u investicijske projekte kao što samo ime govori ostvaruje se sigurniji novčani tijek. Dobar primjer ovakve investicije koju je Kraš ostvario je KRAŠOGRAD - visokom posjećenosti svojih vjernih kupaca omogućuje se i bolji odnos s kupcem
- Posjetom svjetskim sajmovima privlače se novi kupci i jača brend
- Ulaganjem u nove tehnologije nabavkom novih strojeva dolazi se do automatizirane proizvodnje i smanjuje se mogućnost ljudske pogreške
- Ulaganje u obrazovanje i motivacija ljudskog kadra (edukacija zaposlenih - cjeloživotno učenje npr. KRAŠ AKADEMIJA)
- Čestim anketnim analizama dolazi se do zadovoljstva kupaca i kvalitetnije komunikacije s kupcem
- Briga o certifikatima materijala i sirovina od dobavljača što je neizostavan dio kvalitete
- Nadogradnjom dizajna pakiranja (npr. retro izgled ambalaže proizvoda) i unaprjeđenjem transportnog pakiranja može se vrlo lako ostvariti veće zadovoljstvo kupaca

7. ZAKLJUČAK

Cilj ovog diplomskog rada bio je temeljito obraditi i prikazati analizu poslovanja poduzeća „Koestlin d.d." Bjelovar s posebnim naglaskom na vertikalnu i horizontalnu analizu te analizu pokazatelja, te temeljem istraživanja prihvatiti ili odbaciti 5 hipoteza i predložiti smjernice poslovanja.

Provedenom horizontalnom i vertikalnom analizom na primjeru poduzeća „Koestlin d.d." Bjelovar zaključuje se da poduzeće „Koestlin d.d." od 2014. g i 2015. g. bilježi pad poslovanja , iako ostvaruje dobit. 2016. nailazi na probleme na tržištu koje uspješno nadilazi i dalje posluje s visokom dobiti. 2017. kreditno se zadužuje, ali do kraja 2016. je imalo dovoljno vlastitih sredstava kojom je financiralo dugotrajnu imovinu. Temeljem benchmarking i SWOT analize zaključuje se kako poduzeće ima jako puno prostora za poboljšanje poslovanja i približiti se svom glavnom domaćem konkurentu Krašu.

U uvodu je postavljeno pet hipoteza, a na temelju izračuna zaključeno je:

H1: Pokazatelj likvidnosti poduzeća Koestlin pokazuje da je poduzeće likvidno se odbacuje. Tvrtka nije dovoljno likvidna jer nema dovoljno novčanih sredstava za pokriće svojih obaveza niti u jednoj od navedenih godina analize. S obzirom da je koeficijentom imobiliziranosti utvrđeno da je tvrtka novac potrošila na kupnju dugotrajne imovine iz vlastitih sredstava. **Smjernica br. 1:** Tvrtka bi trebala pripaziti na novčani tok što se može poboljšati različitim investicijskim projektima kako bi osigurala dovoljan iznos novca za podmirenje svih obaveza u roku.

H2: Pokazatelj zaduženosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće nije zaduženo se odbacuje. Tvrtka nije prekomjerno zadužena kreditima jer je imala dovoljno vlastitih sredstava za kupnju imovine. Tvrtka je iz zadržane dobiti podmirivala svoje obaveze i nije ulazila u veće investicije. Tvrtka bi trebala biti na oprezu sa novčanim tijekom, jer u protivnom je u opasnosti od nedostatka financijskih sredstava.

Smjernica br. 2: Pohvalno je da se tvrtka nije previše zaduživala. Tvrtka bi trebala naći balans između ulaganja novca u dugotrajnu imovinu i ulaganja u daljnji razvoj, u protivnom se smanjuje aktiva.

H3: Pokazatelj aktivnosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće učinkovito upotrebljava imovinu poduzeća se prihvaća. Koeficijent obrtaja ukupne imovine prikazuje učinkovitost uporabe ukupne imovine u ostvarivanju prihoda. Obrtaj materijalne imovine donio dobar iznos prihoda, te raste s godinama, ali ne u značajnom omjeru. **Smjernica br. 3:** Kada bi poduzeće osvojilo nova tržišta te povećala proizvodnju ostvarila bi se ekonomija razmjera.

H4: Pokazatelj ekonomičnosti poduzeća Koestlin pokazuje da poduzeće posluje s dobitkom se prihvaća. Ekonomičnost poslovanja ukazuje da su u svim promatranim razdobljima prihodi od prodaje bili veći od troškova prodaje. **Smjernica br. 4:** Ekonomijom razmjera, postiže se konkurentska prednost.

Poduzeće može ulaganjem u istraživanje i razvoj plasirati novu liniju proizvoda, ili postojeću liniju obogatiti za nove okuse.

H5: Pokazatelj profitabilnosti poduzeća Koestlin pokazuje da je poduzeće ostvarilo poslovnu dobit u odnosu na ostvarene prihode, imovinu ili kapital se prihvaća. Poduzeće uspješno nadilazi sve probleme i posluje s visokom dobiti.**Smjernica br. 5:** Ulaganjem u automatiziranu proizvodnju smanjili bi se troškovi, a povećali prihodi.Tvrtka bi trebala povećati ulaganja u marketing što se uvijek pokazalo učinkovito.

LITERATURA:

KNJIGE

1. Aljinović Barać Ž. (2006.), Materijali iz predmeta Osnove računovodstva, vježbe 2, Split: Ekonomski fakultet Split
2. Baica Z. (2003.), Sastavljanje financijskih izvještaja, proračuna i proračunskih korisnika tijekom godine: sastavljanje mjesečnih izvještaja, Zagreb: TEB Poslovno savjetovanje
3. Belak V. (2006.), Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisa, Zagreb: Zgombić & Partneri d.o.o.
4. Belak V. (1995.). : Menadžersko računovodstvo, Zagreb, RRiF plus d.o.o.
5. Bolfek B., Stanić M., Knežević S.,(2012.), Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, Slavonski Brod: Veleučilište u Slavonskom Brodu, str.1.-12.
6. Detrico I.L., Florence Fabijanec S., (2005.), Bilanca u glavnoj računovodskoj knjizi, Zagreb: Informator
7. Gulin.D., Perčević H., (2013.), Financijsko računovodstvo, Zagreb: Računovodstvo i financije
8. Lajoš Ž. (2017.), ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA, treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
9. Mamić Sačer, I., Žager K., Lajoš; Ježovita, A. Sever Mališ S. (2017.) treće dopunjeno izdanje, Financije i računovodstvo, Zagreb: RRIF
10. Skupina autora, (2008.), Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
11. Vela A. (2015.), Menadžment ESI fondova 2014. - 2020., Zagreb: Školska knjiga
12. Štahan M., Barišić I., Bičanić N., (2014.), Računovostvo trgovačkih društva, Zagreb: TEB-poslovno savjetovanje d.o.o.
13. Žager K., Žager L. (1999.),Analiza financijskih izvještaja, Zagreb: Masmedia
14. Žager K., (2008.), Analiza financijskih izvještaja, 2. prošireno izd., Zagreb: Masmedia
15. Žager K., Mamić- Sačer I., Sever S., Žager L., (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Zagreb: MASMEDIA d.o.o.

ČLANCI

16. Javorović M.,"Novi zakon o računovodstvu-usporedni i kritički proikaz", 2015. (Vol. 3 No. 1)
17. Dečman. N.,"Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja malih i srednjih poduzeća u RH", 2012,(Vol. 63 No. 7-8,)
18. Žager L.,"Računovodstveni izvještaji i operativni kontroling",1996.(Vol. 2 No. 1)
19. Hrvoje P.,Mićin M. "Utvrđivanje odnosa između uspješnosti poslovanja i slobodnog novčanog toka",2016.(No. Posebno izdanje 2016)
20. Gabrić D.,"Tradicionalni pokazatelji analize financijskih izvještaja"2018.(No.24)
21. Ježovita A.,Lajoš Ž.,"Ocjena zaduženosti poduzeća pokazateljima profitabilnosti",2014.(No.1)
22. Kontuš E.,"Kratkoročno financiranje i njegove implikacije na solventnost i profitabilnost poduzeća",2011.,(No.2)
23. Drnovšek M."Poslovni anđeli i mehanizmi koji ih podupiru u najmeri investiranja",2018.(Vol.36,No.2)
24. Bolfek B.,Stanić M.,Tokić M., "Struktura bilance kao pokazatelj lošeg poslovanja",2011.,(Vol. 1 No. 1)

WEB STRANICE

25. Agrovijesti (2016.), Strana tržišta zasladila poslovanje konditora u prvoj polovici godine [Online], Dostupno na URL: https://www.agrobiz.hr/agrovijesti/strana-trzista-zasladila-poslovanje-konditora-u-prvoj-polovici-godine-2438, [Pristup: 22.2.2019.]
26. Analiza pokazatelja uspješnosti poslovanja na temelju podataka iz financijskih izvješća (2014.) [Online], Dostupno na URL: https: // www. veleri. hr/ files/ datotekep/ nastavni_ materijali/ k_ poduzetnistvo_ 2/6- financijskaAnaliza-pokazatelji-web.pdf, [Pristup: 27.2.2019.]
27. Bartulović M., (2013.), Materijali iz kolegija Financijska analiza, regulatorni okvir financijskog izvještavanja, Split, [Online], Dostupno na https: // moodle. oss. unist. hr/ mod/ resource/ view. Php ? id=20378, [Pristup: 25.02.2019.]
28. Bjelovarac (2018.) „Koestlin smanjio dobit“ [Online], Dostupno na URL: http://bjelovarac.hr [Pristup: 23.2.2019.]
29. Delić A., Izvještaj o novčanom tijeku, 3 (1) , [Online], Dostupno na: http: // www.efos.unios.hr/ financiranje- poduzetnickog- pothvata/ wp- content/ uploads/ sites/ 224/ 2013/ 04/ Izvještaj-o- novčanom- tijeku_ ispravljeno. pdf, [Pristup: 25. 2. 2019.]

30. Dina Liović (2018.), Financijska analiza, Ekonomski fakultet Osijek, [Online], Dostupno na URL:http://www.efos.unios.hr/financiranje-poduzetnickog-pothvata/wp-content/uploads/sites/224/2013/04/8_financijski-pokazatelji.pdf, [Pristup: 24.2.2019.]

31. Godišnje izvješće Kraš (2017.), [Online], Dostupno na URL: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web [Pristup: 21.2.2019.]

32. Koestlin Revizorsko izvješće, (2017.), [Online], Dostupno na URL: https: // regos. hr/ app/ uploads/2018/07/biljeske.pdf [Pristup: 25.2.2019.]

33. Kovač A. (2010.) , Pokazatelji profitabilnosti, [Online], Dostupno na URL: https : // prezi. com / sqcddje-rz4j/pokazatelji-profitabilnosti/ [Pristup: 25.2.2019.]

34. Kraš (2015.), Kako poslujemo, [Online], Dostupno na URL: http://www.kras.hr/hr/kako_poslujemo, [Pristup: 22.2.2019.]

35. Poslovni dnevnik, (2016.), Konditorska industrija zadovoljna izvozom, [Online], Dostupno na URL: http://www.mvep.hr/hr/vijesti/konditorska-industrija-zadovoljna-izvozom,35301.html, [Pristup: 22.2.2019.]

36. Poslovni dnevnik (n.g.), SWOT analiza, [Online], Dostupno na URL: http://www.poslovni.hr/leksikon/swot-analiza-1528, [Pristup: 22.2.2019.]

37. Tipurić D. (2015.) , Swot i strateški menadžment, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet [Online], Dostupno na URL: http://web.efzg.hr/dok/OIM/dhruska/SWOT_analiza.pdf, [Pristup: 23.2.2019.]

38. Zagrebačka burza, (2019.) , [Online], Dostupno na URL: https: // www. zse. hr/ default. aspx? Id = 10006&dionica =723, [Pristup: 25.2.2019.]

POPIS TABLICA

Tablica 1.3. Pokazatelj imobiliziranosti 14

Tablica 2.3. Pokazatelj likvidnosti 15

Tablica 3.3. Pokazatelj zaduženosti 16

Tablica 4.3. Pokazatelj autonomije 17

Tablica 5.3. Pokazatelj obrtaja imovine 18

Tablica 6.3. Pokazatelj pokrića obveza 19

Tablica 7.3. Pokazatelj ekonomičnosti poslovanja 21

Tablica 8.3. Rentabilnost/ profitabilnost 22
Tablica 9.3. STOPE POVRATA (ROA,ROE,ROI) 23
Tablica 10.3. Pokazatelji investiranja 24
Prilog 1 Tablica 11.4. Skraćena bilanca osnova 51
Prilog 2 Tablica 12.4. Horizontalna analiza –apsolutno promjenjena 52
Prilog 3 Tablica 13.4. Skraćena bilanca horizontalna postotna promjena 53
Prilog 4 Tablica 14.4. Vertikalna analiza bilance 54
Prilog 5 Tablica 15. 3.Izvještaj o novčanom tijeku 55

POPIS GRAFOVA

GRAF 1.4. Ukupne obveze 28
GRAF 2.4. Ukupna imovina 28
GRAF 3.4. Udio kratkotrajne i dug.imovine u ukupnoj aktivi 29
GRAF 4.4. Udio kratkoročnih I dugoročnih obaveza u pasivi 29
GRAF 5.4. Struktura izvora imovine Koestlin d.d. 30
GRAF 6.5. Strukutra imovine Koestlin d.d. 32
GRAF 7.5. Struktura ukupnog prihoda s obzirom na izvore stjecanja Koestlin d.d. 32
GRAF 8.6. Anketa zadovoljstva zaposlenih Kraš djelatnika 40

POPIS SLIKA

Slika 1 Sažetak podataka o dionicama Koestlin d.d. 25
Slika 2.5. Koestlin postrojenje, pakiranje 34
Slika 3.5. Koestlin postrojenje 35
Slika 4.5. Koestlin proizvodi 36
Slika 5.5. SWOT analiza Koestlin d.d. 38
Slika 6.6. KRAŠ proizvodi 39
Slika 7.6. SWOT analiza Kraš 42

PRILOZI

Prilog 1 Tablica 11.4. Skraćena bilanca osnova.....51

Prilog 2 Tablica 12.4. Horizontalna analiza –apsolutno promjenjena 52

Prilog 3 Tablica 13.4. Skraćena bilanca horizontalna postotna promjena 53

Prilog 4 Tablica 14.4. Vertikalna analiza bilance 54

Prilog 5 Tablica 15. 3.Račun dobiti i gubitka 2017. 55

Prilog 1 Tablica 11.4. Skraćena bilanca osnova

SKRAĆENA BILANCA OSNOVA					
Naziv pozicije	**2013.**	**2014.**	**2015.**	**2016**	**2017**
AKTIVA					
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	79.865.621	75.970.633	80.026.752	82.954.686	122.520.399
I.NEMATERIJALNA IMOVINA	305.246	125.741	584.478	624.699	581.669
II. MATERIJALNA IMOVINA	62.865.904	58.558.308	61.035.195	62.425.208	61.659.554
III.DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	16.694.471	17.286.584	18.407.079	19.904.779	60.279.176
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	136.880.872	135.113.525	131.257.731	124.049.528	79.573.795
I. ZALIHE	29.079.513	21.809.759	26.080.916	22.771.927	20.570.886
II. POTRAŽIVANJA	67.639.853	74.786.328	65.917.578	54.070.111	50.942.819
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	38.738.382	37.839.291	38.530.426	46.655.195	5.306.539
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	1.423.124	678.147	728.811	552.295	2.753.551
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	2.435.395	1.285.976	2.215.877	2.101.951	1.598.169
E) UKUPNO AKTIVA	**219.181.888**	**212.370.134**	**213.500.360**	**209.106.165**	**203.692.363**
PASIVA					
A) KAPITAL I REZERVE	115.772.140	120.448.863	129.752.674	134.819.442	135.798.120

B) REZERVIRANJA	53.000	142.450	165.400	80.000	80.000
C) DUGOROČNE OBVEZE	27.479.364	18.227.558	23.587.500	22.599.097	13.645.561
D)KRATKOROČNE OBVEZE	75.782.523	72.362.399	59.648.781	51.394.684	54.003.833
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	94.861	1.188.864	346.005	212.942	164.849
F) UKUPNO – PASIVA	**219.181.888**	**212.370.134**	**213.500.360**	**209.106.165**	**203.692.363**

Izvor: Obrada autorice

Prilog 2 Tablica 12.4. Horizontalna analiza –apsolutno promjenjena

	HORIZONTALNA ANALIZA -APSOULTUNO PROMJENJENA			
Naziv pozicije	**2014-2013.**	**2015-2014.**	**2016.-2015**	**2017.-2016.**
AKTIVA				
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	-3.894.988,00	4.056.119,00	2.927.934,00	39.565.713,00
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	-179.505,00	458.737,00	40.221,00	-43.030,00
II. MATERIJALNA IMOVINA	-4.307.596,00	2.476.887,00	1.390.013,00	-765.654,00
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	592.113,00	1.120.495,00	1.497.700,00	40.374.397,00
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	-1.767.347,00	-3.855.794,00	-7.208.203,00	-44.475.733,00
I. ZALIHE	-7.269.754,00	4.271.157,00	-3.308.989,00	-2.201.041,00
II. POTRAŽIVANJA	7.146.475,00	-8.868.750,00	-11.847.467,00	-3.127.292,00
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	-899.091,00	691.135,00	8.124.769,00	-41.348.656,00
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	-744.977,00	50.664,00	-176.516,00	2.201.256,00
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	-1.149.419,00	929.901,00	-113.926,00	-503.782,00
E) UKUPNO AKTIVA	-6.811.754,00	1.130.226,00	-4.394.195,00	-5.413.802,00
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	4.676.723,00	9.303.811,00	5.066.768,00	978.678,00

B) REZERVIRANJA	89.450,00	22.950,00	-85.400,00	0,00
C) DUGOROČNE OBVEZE	-9.251.806,00	5.359.942,00	-988.403,00	-8.953.536,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	-3.420.124,00	-12.713.618,00	-8.254.097,00	2.609.149,00
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	1.094.003,00	-842.859,00	-133.063,00	-48.093,00
F) UKUPNO – PASIVA	-6.811.754,00	1.130.226,00	-4.394.195,00	-5.413.802,00

Izvor: Obrada autorice

Prilog 3 Tablica 13.4. Skraćena bilanca horizontalna postotna promjena

SKRAĆENA BILANCA OSNOVA	**HORIZONTALNA PROMJENA U %**			
Naziv pozicije	**2014-2013.**	**2015-2014.**	**2016-2015**	**2017-2016**
AKTIVA				
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	-4,88	5,34	3,66	47,70
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	-58,81	364,83	6,88	-6,89
II. MATERIJALNA IMOVINA	-6,85	4,23	2,28	-1,23
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	3,55	6,48	8,14	202,84
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	-1,29	-2,85	-5,49	-35,85
I. ZALIHE	-25,00	19,58	-12,69	-9,67
II. POTRAŽIVANJA	10,57	-11,86	-17,97	-5,78
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	-2,32	1,83	21,09	-88,63
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	-52,35	7,47	-24,22	398,57
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	-47,20	72,31	-5,14	-23,97
E) UKUPNO AKTIVA	-3,11	0,53	-2,06	-2,59
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	4,04	7,72	3,90	0,73
B) REZERVIRANJA	168,77	16,11	-51,63	0,00
C) DUGOROČNE OBVEZE	-33,67	29,41	-4,19	-39,62
D) KRATKOROČNE OBVEZE	-4,51	-17,57	-13,84	5,08

E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	1.153,27	-70,90	-38,46	-22,59
F) UKUPNO – PASIVA	-3,11	0,53	-2,06	-2,59

Izvor: Obrada autorice

Prilog 4 Tablica 14.4. Vertikalna analiza bilance

SKRAĆENA BILANCA OSNOVA	% VERTIKALNA ANALIZA			
Naziv pozicije	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
AKTIVA				
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	35,77	37,48	39,67	60,15
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0,06	0,27	0,30	0,29
II. MATERIJALNA IMOVINA	27,57	28,59	29,85	30,27
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	8,14	8,62	9,52	29,59
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	63,62	61,48	59,32	39,07
I. ZALIHE	10,27	12,22	10,89	10,10
II. POTRAŽIVANJA	35,22	30,87	25,86	25,01
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	17,82	18,05	22,31	2,61
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	0,32	0,34	0,26	1,35
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0,61	1,04	1,01	0,78
E) UKUPNO AKTIVA	100	100,00	100,00	100,00
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	56,72	64,47	64,47	66,67
B) REZERVIRANJA	0,07	0,04	0,04	0,04
C) DUGOROČNE OBVEZE	8,58	10,81	10,81	6,70
D) KRATKOROČNE OBVEZE	34,07	24,58	24,58	26,51
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	0,56	0,10	0,10	0,08
F) UKUPNO – PASIVA	100,00	100,00	100,00	100,00

Izvor: Obrada autorice

Prilog 5 Tablica 15. 3.Račun dobiti i gubitka 2017.

RAČUN DOBITI I GUBITKA **u razdoblju 01.01.2018. do 30.09.2018.** **Obveznik: Koestlin d.d., Slavonska cesta 2a, Bjelovar**					
Naziv pozicije	**AOP oznaka**	**Prethodno razdoblje**		**Tekuće razdoblje**	
		Kumulativno	**Tromjesečje**	**Kumulativno**	**Tromjesečje**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	**111**	139.193.752	48.952.904	129.028.001	46.187.773
1. Prihodi od prodaje	**112**	128.878.633	44.410.888	121.650.682	42.705.672
2. Ostali poslovni prihodi	**113**	10.315.119	4.542.016	7.377.319	3.482.101
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	**114**	132.337.020	47.211.397	124.857.213	44.143.208
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	**115**	531.703	452.981	-587.967	758.395
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	**116**	101.579.210	36.635.805	92.677.461	32.579.754
a) Troškovi sirovina i materijala	**117**	76.345.560	27.305.372	67.809.234	23.860.727
b) Troškovi prodane robe	**118**	2.744.849	1.707.443	3.042.625	1.223.591
c) Ostali vanjski troškovi	**119**	22.488.801	7.622.990	21.825.602	7.495.436
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	**120**	19.927.251	6.752.879	22.024.757	7.520.206
a) Neto plaće i nadnice	**121**	13.114.534	4.439.667	14.530.432	4.955.808
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	**122**	3.894.760	1.323.572	4.293.552	1.470.832
c) Doprinosi na plaće	**123**	2.917.957	989.641	3.200.773	1.093.566
4. Amortizacija	**124**	4.939.451	1.665.126	4.762.846	1.648.477
5. Ostali troškovi	**125**	5.359.405	1.704.606	5.283.530	1.508.327
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	**126**				
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	**127**				
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	**128**				
7. Rezerviranja	**129**				
8. Ostali poslovni rashodi	**130**			696.586	128.049
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	**131**	1.386.745	1.091.638	650.155	211.117
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	**132**	1.251.821	1.056.683	581.495	194.693
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	**133**	134.924	34.955	68.660	16.424
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	**134**				
4. Nerealizirani dobici (prihodi) od financijske imovine	**135**				
5. Ostali financijski prihodi	**136**				
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	**137**	890.011	240.522	644.984	168.244
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	**138**				
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	**139**	890.011	240.522	644.984	168.244
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	**140**				
4. Ostali financijski rashodi	**141**				
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	**142**				

VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	**143**				
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	**144**				
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	**145**				
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	**146**	140.580.497	50.044.542	129.678.156	46.398.890
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	**147**	133.227.031	47.451.919	125.502.197	44.311.452
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	**148**	7.353.466	2.592.623	4.175.959	2.087.438
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	**149**	7.353.466	2.592.623	4.175.959	2.087.438
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	**150**	0	0	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	**151**				
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	**152**	7.353.466	2.592.623	4.175.959	2.087.438
1. Dobit razdoblja (149-151)	**153**	7.353.466	2.592.623	4.175.959	2.087.438
2. Gubitak razdoblja (151-148)	**154**	0	0	0	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani financijski izvještaj)					
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA					
1. Pripisana imateljima kapitala matice	**155**				
2. Pripisana manjinskom interesu	**156**				
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)					
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	**157**	7.353.466	2.592.623	4.175.959	2.087.438
II. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	**158**	0	0	0	0
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	**159**				
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	**160**				
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	**161**				
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	**162**				
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	**163**				
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	**164**				
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	**165**				
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVATNU DOBIT RAZDOBLJA	**166**				
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (158-166)	**167**	0	0	0	0
V. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	**168**	7.353.466	2.592.623	4.175.959	2.087.438
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani financijski izvještaj) **VI. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA**					
1. Pripisana imateljima kapitala matice	**169**				
2. Pripisana manjinskom interesu	**170**				

Izvor: https://www.fina.hr

Sveučilište
Sjever

SVEUČILIŠTE
SJEVER

IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, Kristina Kavalin _____ *(ime i prezime)* pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog/diplomskog (*obrisati nepotrebno*) rada pod naslovom Financijska analiza poslovanja poduzeća Koestlin d.d. *(upisati naslov)* te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)
Kristina Kavalin
_____
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnost i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, Kristina Kavalin _____ *(ime i prezime)* neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom završnog/diplomskog (*obrisati nepotrebno*) rada pod naslovom Financijska analiza poslovanja poduzeća Koestlin d.d. *(upisati naslov)* čiji sam autor/ica.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)
Kristina Kavalin
_____
(vlastoručni potpis)